

Α.Τ.Ε.Ι ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΣΔΟ
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
κ. Γ. ΧΑΛΚΙΑΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ
ΣΤΑΥΡΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΠΑΤΡΑ
2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1. Γενικά περί χρηματοδότησης	2
1.1 Εισαγωγή	2
1.2 Μέθοδοι Πρόβλεψης των Χρηματοδοτικών Αναγκών	3
1.3 Αρχές Χρηματοδότησης	4
1.4 Τρόποι Χρηματοδότησης	5
1.4.1 Αυτοχρηματοδότηση	5
1.4.2 Πιστώσεις Προμηθευτών	5
1.4.3 Προκαταβολές Πελατών	6
1.4.4 Βιοτεχνικά Δάνεια	6
1.4.5 Χρηματοδότηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	8
1.4.6 Τραπεζικές Χρηματοδοτήσεις	10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

2. Τραπεζική Χρηματοδότηση	11
2.1 Θεσμικό Πλαίσιο των Τραπεζικών Χρηματοδοτήσεων	11
2.1.1 Ιστορική Αναδρομή	11
2.1.2 Γενικοί Κανόνες Χρηματοδοτήσεων	13
2.2 Διακρίσεις Τραπεζικών Χρηματοδοτήσεων	16
2.3 Κριτήρια Χρηματοδότησης	20
2.4 Διαδικασία Χρηματοδότησης	24
2.5 Επιτόκια	28
2.6 Εξασφαλίσεις	30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

3 . Χρηματοδότηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων	32
3.1 Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	32
3.2 Μορφή Δανείων	33
3.3 Χρησιμότητα Χρηματοδοτήσεων	65
3.3.1 Οφέλη Επιχειρήσεων	65
3.3.2 Οφέλη Τραπεζών	65

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	66
---------------------	-----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι χρηματοδοτήσεις είναι μία από τις τρεις βασικές λειτουργίες της Χρηματοοικονομικής Διοίκησης (Financial Management), σε συνδυασμό με τις άλλες δύο που είναι οι επενδύσεις και ο προγραμματισμός, μέσω των οποίων οι διάφορες επιχειρήσεις επιτυγχάνουν τη μεγιστοποίηση της τρέχουσας αξίας των μετοχών τους.

Η διαπίστωση της ανάγκης χρηματοδότησης είναι μια σημαντική λειτουργία της επιχείρησης, δεδομένου ότι θα είναι εξαιρετικά δυσχερές για τον επιχειρηματία ή τον οικονομικό διευθυντή να διαπιστώσει ότι δεν υπάρχουν οι αναγκαίοι χρηματικοί πόροι, είτε για βραχυπρόθεσμη είτε για μακροπρόθεσμη χρήση, για να επιτευχθεί το προγραμματισμένο αποτέλεσμα.

Το πρώτο βήμα για τη διαπίστωση της ανάγκης χρηματοδότησης είναι ο προσδιορισμός του ύψους της παραγωγής συνολικά ή ιδιαίτερα για κάθε παραγόμενο προϊόν απαιτεί το συνδυασμό όλων των συντελεστών της παραγωγής, με διαφορετική κάθε φορά αναλογία, η οποία συνιστά και την συνάρτηση παραγωγής, πληρώνοντας κάθε φορά το κόστος της χρησιμοποίησης του κάθε παράγοντα.

Με τη βοήθεια των χρηματοδοτήσεων επιτυγχάνεται η άντληση κεφαλαίων προκειμένου να επιτευχθεί η απρόσκοπτη λειτουργία μίας επιχείρησης.

Οι βασικές πηγές εξεύρεσης μακροπρόθεσμων κεφαλαίων, ειδικά όσον αφορά τις ανώνυμες εταιρίες, είναι το μετοχικό κεφάλαιο, η πολιτική μερισμάτων, η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing), τα ομολογιακά δάνεια, τα μετατρέψιμα χρεόγραφα και η τραπεζική μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση.

Αντίστοιχα οι βασικές πηγές εξεύρεσης βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων είναι η πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring), οι εμπορικές και λοιπές πιστώσεις και η βραχυπρόθεσμη τραπεζική χρηματοδότηση.

1.2 Μέθοδοι πρόβλεψης των χρηματοδοτικών αναγκών

Η πρόβλεψη των χρηματοδοτικών αναγκών είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη λειτουργία της επιχείρησης, κυρίως διότι η έγκαιρη πρόβλεψη, από τη μία αποτρέπει τον κίνδυνο διακοπής της επιχειρηματικής λειτουργίας, ενώ από την άλλη επιτρέπει την καλύτερη επιλογή στην κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών και επομένως την, κατά το δυνατόν, ελαχιστοποίηση του κόστους.

Ο προσδιορισμός, όμως, των χρηματοδοτικών αναγκών δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση, γιατί προϋποθέτει μεγάλη σταθερότητα τόσο των δεδομένων, της δομής και της αποτελεσματικότητας της επιχείρησης, όσο και του οικονομικού περιβάλλοντος, όροι που σπανίως συνυπάρχουν στην πραγματικότητα.

Έχουν προταθεί πολλές μέθοδοι πρόβλεψης των χρηματοδοτικών αναγκών, με πολύπλοκα υποδείγματα, με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών κ.λπ. Σ' αυτήν την παράγραφο θα παρουσιάσουμε περιληπτικά δύο απλές μεθόδους:

- **Μέθοδος του ποσοστού επί των πωλήσεων**

Το ύψος των πάγιων εγκαταστάσεων θα οδηγήσει τον οικονομικό υπεύθυνο της επιχείρησης στην εκτίμηση των χρηματοδοτικών αναγκών για τον προβλεπόμενο κύκλο εργασιών της επιχείρησης.

- **Μέθοδος της παλινδρόμησης**

Σε ένα σύστημα ορθογωνίων αξόνων, όπου στον άξονα των ψ εμφανίζεται ο όγκος των παγίων και στον άξονα των χ ο όγκος των πωλήσεων, σημειώνεται, για κάθε περίπτωση ύψους πωλήσεων, το μέγεθος των παγίων που απαιτήθηκε και με τη μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων δημιουργείται η γραμμή παλινδρόμησης, η οποία συνδέει τις πωλήσεις και το ύψος των παγίων ή των κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού με πραγματικούς όρους, έτσι ώστε να προβλέπεται και η ανάγκη χρηματοδότησής τους.

1.3 Αρχές χρηματοδότησης

Οι βασικές αρχές της χρηματοδότησης είναι η αποδοτική χρησιμοποίηση κεφαλαίων και η εξασφάλιση διαρκούς ρευστότητας.

- **Η αποδοτική χρησιμοποίηση των κεφαλαίων**

Ο τρόπος του ύψους των κεφαλαίων που θα χρησιμοποιηθούν για την παραγωγική διαδικασία της επιχείρησης σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (που γίνεται με τις προαναφερθείσες μεθόδους), έχει ως κύριο περιορισμό την αποδοτικότερη εκμετάλλευση των κεφαλαίων που θα χρησιμοποιηθούν. Η απόδοση από την άλλη, εξαρτάται από την χρηματοοικονομική δομή της επιχείρησης, τη θέση της στην αγορά, την αποδοτικότητα των μηχανημάτων και άλλων εγκαταστάσεων, τη ρευστότητα που επιθυμεί να διατηρεί, καθώς και από πολλούς επιπλέον παράγοντες.

Η αποδοτική χρησιμοποίηση των κεφαλαίων εκφράζεται και με την επιλογή του μείγματος κινδύνου και απόδοσης, όπως αναλύεται σε επόμενο κεφάλαιο.

- **Η εξασφάλιση της διαρκούς ρευστότητας**

Η ρευστότητα μιας επιχείρησης συντελεί, αφενός μεν, στην κάλυψη κάποιας ανάγκης, συνήθως βραχυπρόθεσμης, αφετέρου δε, στην εκμετάλλευση μιας ευκαιρίας της αγοράς. Η υψηλή ρευστότητα, ωστόσο, πιθανόν μειώνει την αποδοτικότητα των χρησιμοποιούμενων κεφαλαίων, σύμφωνα με το κόστος που αυτά συνεπάγονται. Η επιλογή της ρευστότητας είναι μια ακόμη επιλογή του management.

1.4 ΤΡΟΠΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1.4.1 Αυτοχρηματοδότηση

Αυτοχρηματοδότηση είναι η εξεύρεση και διάθεση κεφαλαίων από πηγές της επιχείρησης, σε αντίθεση με την ετεροχρηματοδότηση, που συνίσταται στην εξεύρεση πηγών εκτός της επιχείρησης.

Θεωρείται ως καταλληλότερη πηγή χρηματοδότησης της επιχείρησης, αφού συνδυάζει πάρα πολλά πλεονεκτήματα, όπως:

Ø Η εξάρτησή της από την αγορά κεφαλαίων ελαχιστοποιείται και δεν είναι απαραίτητο να προσαρμόζεται στις ανάγκες της και να προσαρμόζει τα χρηματοοικονομικά και άλλα μεγέθη σύμφωνα με τις προτιμήσεις των χρηματοδοτικών πηγών. Η επιχείρηση δε χρειάζεται, μερικές φορές, ούτε καν να παρακολουθεί τις μεταβολές στο κόστος και στη διάρκεια των πιστώσεων από τις εξωτερικές πηγές.

Επίσης, σε περιόδους κρίσης και μειωμένης ρευστότητας σε μια οικονομία, δε διακινδυνεύει τη διακοπή της επιχειρηματικής της λειτουργίας, ως συνέπεια της μη εξεύρεσης χρηματοδοτικών πηγών.

Ø Εάν δεν γινόταν αυτοχρηματοδότηση, θα έπρεπε να αντληθούν κεφάλαια από την αγορά, τα οποία θα επιβάρυναν με κόστος την επιχείρηση. Στην περίπτωση της αυτοχρηματοδότησης δε, το κόστος αυτό αποφεύγεται και κατά συνέπεια η κερδοφορία όχι μόνο διευρύνεται αυτή καθαυτή, αλλά και ενισχύεται σημαντικά και το περιθώριο κέρδους (αύξηση της τιμής του σχετικού δείκτη, ως αποτέλεσμα της αύξησης του αριθμητή λόγω μείωσης του κόστους).

Ø Ιδιαίτερα για μια επιχείρηση που βρίσκεται στην αρχή της λειτουργίας της ή το μέγεθός της είναι μικρό ή μεσαίο και επιθυμεί να αναπτυχθεί, η αυτοχρηματοδότηση είναι αναγκαστική.

1.4.2 Πιστώσεις προμηθευτών

Η χρηματοδότηση μέσω πιστώσεων των προμηθευτών είναι ένας αρκετά διαδεδομένος και συνηθισμένος τρόπος χρηματοδότησης μιας επιχείρησης. Παρατηρούμε, δε, ότι εμφανίζεται με δυο μορφές: Τη χρηματοδότηση σε είδος και σε χρήμα. Εννοείται ότι η χρηματοδότηση σε είδος αφορά πρώτες ύλες ή εμπορεύματα που παράγονται ή διατίθενται από τους προμηθευτές.

Διαφαίνεται, λοιπόν, ότι η αιτία για να προβεί η προμηθεύουσα επιχείρηση στη χρηματοδότηση είναι η διευκόλυνση των πωλήσεών της. Πράγματι, γενεσιουργός αιτία για την εμφάνιση μιας τέτοιας ανάγκης,

είναι η θέση στην αγορά της προμηθεύουσας επιχείρησης ή των προϊόντων της. Αν στην αγορά ο ανταγωνισμός είναι οξύμενος και προσφέρονται πολύ χαμηλές τιμές πώλησης των εμπορευμάτων, η χρηματοδότηση είναι ένα μέσο προώθησης των πωλήσεων και αντιμετώπισης του ανταγωνισμού.

1.4.3 Προκαταβολές πελατών

Αντίθετα με την προηγούμενη μορφή χρηματοδότησης που συχνά εκφράζεται σε είδος, οι **προκαταβολές πελατών** αποτελούν χρηματοδότηση πάντοτε σε χρήμα.

Η χρηματοδότηση μέσω προκαταβολών πελατών συνίστανται στην καταβολή ενός ποσοστού της αξίας των αγοραζόμενων αγαθών εκ μέρους των πελατών. Η καταβολή αυτή, πραγματοποιείται ταυτόχρονα με την παραγγελία ή λίγο μετά και όχι με την, έστω και τμηματική, παράδοση των εμπορευμάτων ή υπηρεσιών.

1.4.4 Βιοτεχνικά δάνεια

Η ελληνική πολιτεία, κρίνοντας ότι η βιοτεχνία αποτελεί πυλώνα της οικονομίας, ευνοεί ιδιαίτερα τη χρηματοδότησή της. Κομβικό σημείο για την ανάπτυξη των βιοτεχνικών δανείων ήταν η απόφαση της (τότε) Νομισματικής Επιτροπής ANE 197/78, με την οποία, αφενός μεν καθορίζονταν προνομιακά, δηλ. χαμηλά, επιτόκια για τα βιοτεχνικά δάνεια, αφετέρου δε, το κράτος προσέφερε την εγγύησή του για την αποπληρωμή τους.

Ωστόσο, η ουσιαστικότερη ώθηση στις εμπορικές τράπεζες για τη χορήγηση βιοτεχνικών δανείων, δινόταν μέσω ενός συστήματος δέσμευσης ενός ποσοστού των καταθέσεων και κατόπιν της απελευθέρωσης κεφαλαίων ισόποσων με το ύψος των χορηγούμενων βιοτεχνικών πιστώσεων.

Σήμερα, με αλληπάλληλες αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, στα πλαίσια της απελευθέρωσης της τραπεζικής αγοράς, τροποποιήθηκε αρκετά το αρχικό νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο παρόλα ταύτα, προσφέρει πολλές ευκαιρίες και ευνοεί σημαντικά τη χορήγηση βιοτεχνικών δανείων. Σύμφωνα, λοιπόν, με τα ισχύοντα:

Ø Οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις που δικαιούνται χρηματοδότηση από το ειδικό κεφάλαιο της ANE 197/78, αλλά και από τα διαθέσιμα των εμπορικών τραπεζών, είναι οι επισκευαστικές, οι μικτές και μερικές ειδικές περιπτώσεις όπως οι προμηθευτικοί συνεταιρισμοί των βιοτεχνιών, οι επιχειρήσεις παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, οι επιχειρήσεις αργυροχυσοχοΐας, οι ναυπηγοεπισκευαστικές επιχειρήσεις κ.λπ.

Ø Για το χαρακτηρισμό τους ως βιοτεχνικές, απαιτείται όπως το 50% της δραστηριότητά τους να είναι μεταποιητική και να είναι εγγεγραμμένες στο βιοτεχνικό επιμελητήριο. Επίσης, να έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών μέχρι 800 εκατομμύρια δραχμές, να μην απασχολούν περισσότερα από 100 άτομα για βάρδια, 150 για δύο και 225 για τρεις βάρδιες.

Ø Το ανώτατο όριο χρηματοδότησης ανέρχεται σε 180 εκατομμύρια δραχμές. Το όριο αυτό ισχύει για τη συνολική χρηματοδότηση από όλες τις τράπεζες.

Ø Παρέχεται εγγύηση του ελληνικού δημοσίου μέχρι ποσοστό 60% και κατ' ανώτατο όριο 60 εκατομμύρια δραχμές. Για το ακάλυπτο ποσό, οι τράπεζες είναι υποχρεωμένες να έχουν πρόσθετες εξασφαλίσεις.

Ø Εισπράττεται και αποδίδεται στο δημόσιο προμήθεια εγγύησης 1% επί του εγγυημένου κεφαλαίου.

Ø Το επιτόκιο του δανεισμού είναι αυτό των Εντόκων Γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου του προηγούμενου έτους. Σε μερικές περιπτώσεις μεσομακροπρόθεσμων χορηγήσεων για αγορά μηχανημάτων και ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων, το επιτόκιο μειώνεται κατά τέσσερις (4) μονάδες.

Ø Τα δάνεια για πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό χορηγούνται κατ' ανώτατο όριο μέχρι 70% της αξίας τους.

Ø Η διάρκεια για τα πάγια είναι συνήθως 15 χρόνια και παρέχεται Περίοδος χάριτος 18 μηνών.

Ø Οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις χρηματοδοτούνται για κεφάλαια κίνησης μέχρι ποσοστό 50% του ετησίου κύκλου εργασιών.

1.4.5 Χρηματοδότηση τουριστικών επιχειρήσεων

- **Ξενοδοχεία**

- **Ø Χρηματοδότηση για πάγιες εγκαταστάσεις**

Χορηγούνται μακροπρόθεσμα δάνεια ανεξαρτήτως ύψους μέχρι ποσοστό 80% της προϋπολογιζόμενης αξίας της κατασκευής του ξενοδοχείου, με επιτόκια που κυμαίνονται από 14-18% σήμερα.

Για εξασφάλιση εγγράφεται προσημείωση ή υποθήκη στο ακίνητο. Οι εμπορικές τράπεζες δεν ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για τη χορήγηση τέτοιων δανείων και παραπέμπουν τους υποψήφιους πελάτες στις επενδυτικές τράπεζες (ΕΤΒΑ, ΕΤΕΒΑ κ.λπ).

- **Ø Χρηματοδότηση για κεφάλαιο κίνησης**

Αρκετά σπάνιο είδος χρηματοδότησης, δεδομένου ότι οι πωλήσεις των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων γίνονται τοις μετρητοίς και δεν προκύπτει πιστωτική ανάγκη. Αν, παρόλα ταύτα, παρίσταται ανάγκη, η χρηματοδότηση γίνεται με όρους και προϋποθέσεις όπως για όλες τις επιχειρήσεις.

- **Ø Ενισχύσεις των αναπτυξιακών νόμων**

Λόγω του ενδιαφέροντος που παρουσιάζουν τα ξενοδοχεία για την ελληνική οικονομία, με βάση τον εκάστοτε ισχύοντα αναπτυξιακό νόμο, οι επενδύσεις σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις επιδοτούνται μέχρι ποσοστό 50% ανάλογα με την περιοχή στην οποία εγκαθίστανται. Η επιδότηση αυτή ανεξάρτητη του τυχόν τραπεζικού δανεισμού και δίνεται με προϋποθέσεις που κάθε φορά καθορίζονται από τον αναπτυξιακό νόμο.

§ Πρακτορεία ταξιδιών

- **Ø Χρηματοδότηση για πάγιες εγκαταστάσεις**

Δεδομένου ότι τα πρακτορεία ταξιδιών δε χρειάζονται μεγάλες και εξειδικευμένες παραγωγικές εγκαταστάσεις, δεν υπάρχει ειδική πρόβλεψη για τη χρηματοδότησή τους. Για την αγορά των καταστημάτων / γραφείων τους, χρηματοδοτούνται με επαγγελματικά στεγαστικά δάνεια, όπως και οι λοιποί επαγγελματίες, μέχρι το 80% της αξίας του ακινήτου, με επιτόκια που παρουσιάζουν μεγάλη διακύμανση από 12-20%. Επίσης, χρηματοδοτούνται και για την αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών χωρίς ιδιαίτερη μεταχείριση.

Ø Χρηματοδότηση για κεφάλαια κίνησης

Σπάνια μορφή χρηματοδότησης, επειδή το συναλλακτικό κύκλωμα δε δημιουργεί πιστωτική ανάγκη.

Ø Δάνεια για την αγορά λεωφορείων

Χρηματοδοτείται το 80% της αξίας του με όρους που συμφωνούνται με το τραπεζικό κατάστημα.

Είναι αρκετά συνηθισμένη η προσφυγή στο leasing

Ø Εγγυητικές επιστολές

Τα πρακτορεία ταξιδιών υποχρεώνονται από τον ΕΟΤ να καταθέτουν εγγυητικές επιστολές σ' αυτόν, ποσών από 3-5.000.000 δραχμές για την καλή κατάσταση και εμφάνιση των εγκαταστάσεών τους.

Επίσης, απαιτούνται Εγγυητικές Επιστολές προς την ΙΑΤΑ και προς τους άλλους οργανισμούς ή επιχειρήσεις (π.χ ΟΣΕ) για την έκδοση των εισιτηρίων. Τα ποσά των Ε / Ε κυμαίνονται ανάλογα με την κίνηση του κάθε πρακτορείου.

• Δάνεια προς την επιβατηγό ναυτιλία

Η χρηματοδότηση της ναυτιλίας έχει εξαιρετική ιδιαιτερότητα, εκτός των άλλων, και ως προς τις εξασφαλίσεις που απαιτούνται (ιδιαίτερη μορφή υποθήκης, ονομαζόμενη **ναυτική υποθήκη**). Λόγω αυτής της ιδιαιτερότητας, πολλές τράπεζες έχουν ιδρύσει στον Πειραιά ειδικά ναυτιλιακά καταστήματα ή θυγατρικές ναυτιλιακές τράπεζες.

Για να δανειοδοτηθούν, η απαραίτητη προϋπόθεση είναι η άδεια εκμετάλλευση της γραμμής που θα εξυπηρετούν. Θα πρέπει να προστεθεί, ότι σήμερα ισχύει και θα εξακολουθήσει να ισχύει για λίγα χρόνια ακόμη, ιδιαίτερο καθεστώς που απαγορεύει σε ξένες ναυτιλιακές εταιρείες να εκμεταλλεύονται ελληνικές γραμμές. Αυτό το καθεστώς είναι γνωστό με τη λέξη **cabotage**.

Πολλές φορές, τα δάνεια συνάπτονται σε συνάλλαγμα ή σε δραχμές με ρήτρα συναλλάγματος και προορίζονται για κεφάλαιο κίνησης, για την αγορά, την κατασκευή, επισκευή και συντήρηση πλοίων.

1.4.6 Τραπεζικές χρηματοδοτήσεις

Οι τραπεζικές χρηματοδοτήσεις ονομάζονται και χορηγήσεις, δάνεια ή τραπεζικές πιστώσεις αν και ο διαφορετικός όρος κάθε φορά είναι δυνατό να σημαίνει και διαφορετική μορφή τραπεζικής χρηματοδότησης.

Χρηματοδότηση είναι ένας γενικός όρος, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε κάθε περίπτωση, ενώ οι χορηγήσεις ως όρος και αυτός χρησιμοποιείται για κάθε τύπο χρηματοδότησης εκτός, όμως, των εγγυητικών επιστολών. Επίσης, ο όρος δάνειο χρησιμοποιείται για τις εφάπαξ χορηγήσεις, ενώ ο όρος πίστωση, σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις εκτός των δανείων.

Οι χρηματοδοτήσεις εκ μέρους των τραπεζών είναι η κυριότερη πηγή εξεύρεσης κεφαλαίων για τις επιχειρήσεις. Η σημασία τους είναι τέτοια, ώστε μερικές φορές, να συγχέεται η έννοια της χρηματοδότησης με τις τραπεζικές χορηγήσεις.

Η τραπεζική χρηματοδότηση αποτελεί σήμερα για την χώρα μας, η οποία στερείται ικανοποιητικής κεφαλαιαγοράς, τη μεγαλύτερη πηγή κεφαλαίων για την κάλυψη των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων αναγκών των επιχειρήσεων. Η δεύτερη πηγή κεφαλαίων, μετά την τραπεζική χρηματοδότηση, είναι η πίστωση μεταξύ των επιχειρήσεων.

Το οικονομικό περιβάλλον τη σημερινή εποχή απαιτεί από τα τραπεζικά ιδρύματα να παίζουν το ρόλο εκείνου ο οποίος θα εκπληρώνει τις ανάγκες για κεφάλαια τόσο των φυσικών, όσο και των νομικών προσώπων. Οι τράπεζες σήμερα καλούνται να μεταφέρουν τα κεφάλαια από τις πλεονασματικές στις ελλειμματικές οικονομικές μονάδες. Η μεσολάβηση αυτή εξυπηρετεί αφενός τα ίδια τα τραπεζικά ιδρύματα, αφήνοντάς τους ικανοποιητικά κέρδη, και αφετέρου τους πελάτες τους (ιδιώτες ή επιχειρήσεις οποιουδήποτε μεγέθους) εκπληρώνοντας τις ανάγκες τους για εξεύρεση κεφαλαίων την κατάλληλη για αυτούς χρονική στιγμή.

Εκτός από τα κεφάλαια που προέρχονται από της οικογένεια και τους φίλους ή τους συνεταιίρους, οι τράπεζες είναι συνήθως η πρώτη πηγή εξωτερικής χρηματοδότησης που προσεγγίζουν οι μικρομεσαίες, αλλά και οι μεγάλες επιχειρήσεις και αποτελούν την κύρια πηγή χρηματοδότησης σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντιπροσωπεύοντας τα 5/6 της χρηματοδότησης του εξωτερικού χρέους τους.

Οι όροι και οι συνθήκες που προσφέρουν οι τράπεζες, και παρουσιάζουν μικρές διαφορές από κράτος σε κράτος, συγκλίνουν σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι περισσότερες τράπεζες ανά την Ευρώπη ειδικεύονται στη χρηματοδότηση βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων, δηλαδή επιπρόσθετων κεφαλαίων κίνησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

2. ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

2.1 Θεσμικό πλαίσιο των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων

2.1.1 Ιστορική αναδρομή

Ο τρόπος λειτουργίας των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων επηρεάζει κατά ένα πολύ μεγάλο βαθμό την οικονομική πορεία και δραστηριότητα της χώρας.

Από τη δεκαετία του 1950 η Ελληνική Κυβέρνηση είχε ήδη θεσπίσει ένα πολύπλοκο σύστημα πιστωτικών κανόνων και ρυθμίσεων με στόχο τον έλεγχο της δραστηριότητας των τραπεζικών ιδρυμάτων.

Με το σύστημα αυτό, το οποίο με διάφορες μικρές προσαρμογές και τροποποιήσεις λειτούργησε μέχρι το 1981, ήταν έντονη η παρουσία της κρατικής παρέμβασης στον τομέα των χρηματοδοτήσεων, με το ελληνικό κράτος να καθορίζει τα επιτόκια, τις δεσμεύσεις και τις διάφορες απαγορεύσεις στο τραπεζικό σύστημα.

Από το 1981 και μετά ξεκίνησε η διαδικασία απελευθέρωσης του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, σύμφωνα με τις επιταγές της σύγχρονης οικονομίας, αφού η χώρα μας εντάχθηκε ως πλήρες στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (σήμερα Ευρωπαϊκή Ένωση).

Οι σημαντικότεροι σταθμοί στη διαδικασία απελευθέρωσης του τραπεζικού συστήματος είναι οι εξής:

1981: Από την Επιτροπή Χαρισσόπουλου, με αφορμή την ένταξη της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και στα πλαίσια της μελέτης του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, έγινε μία συστηματική καταγραφή των χαρακτηριστικών και ιδιαιτεροτήτων του θεσμικού πλαισίου των χρηματοδοτήσεων.

1982: Καταργήθηκε η Νομισματική Επιτροπή και παρασχέθηκαν περισσότερες αρμοδιότητες στην Τράπεζα της Ελλάδος. Θεσπίστηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος γενικοί πιστωτικοί κανόνες με στόχο την προσαρμογή του συστήματος στους όρους ελεύθερης και ανταγωνιστικής οικονομίας.

1987: Από την Επιτροπή Καρατζά καθορίστηκε το πλαίσιο της διαδικασίας της πλήρους προσαρμογής του ελληνικού τραπεζικού συστήματος στα δεδομένα των άλλων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

1992: Από την Επιτροπή Ζαββού, σύμφωνα με το νόμο 2076/92, ενσωματώθηκαν στην εθνική νομοθεσία οι διατάξεις της Δεύτερης Τραπεζικής Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

1993: Καταργήθηκαν οι υποχρεωτικές δεσμεύσεις των τραπεζών επί μεταβολών των καταθέσεων τους για επενδύσεις σε τίτλους του δημοσίου και για τη δανειοδότηση βιοτεχνικών επιχειρήσεων. Καταργήθηκαν οι τελευταίοι περιορισμοί στις βραχυχρόνιες κινήσεις κεφαλαίων από και προς το εξωτερικό. Καταργήθηκαν επίσης οι προληπτικοί συναλλαγματικοί έλεγχοι.

Αποτέλεσμα όλων των παραπάνω ενεργειών ήταν η κατακόρυφη αύξηση του ανταγωνισμού στον τραπεζικό κλάδο. Νέες ιδιωτικές τράπεζες, χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και χρηματοοικονομικά προϊόντα εμφανίστηκαν στο προσκήνιο, ενώ οι μεγάλες δημόσιες τράπεζες εκσυγχρονίστηκαν λειτουργώντας όλο και περισσότερο σύμφωνα με τα νέα ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.

Σήμερα το ελληνικό τραπεζικό σύστημα είναι εκσυγχρονισμένο και πλήρως εναρμονισμένο με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα τελευταία μάλιστα χρόνια έχει αρχίσει μία σειρά εξαγορών, συγχωνεύσεων και ιδιωτικοποίησης των ελληνικών τραπεζικών ιδρυμάτων, οδηγώντας τον τραπεζικό κλάδο σε όλο και μεγαλύτερο ανταγωνισμό. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η εξαγορά της Interbank, της Τράπεζας Αθηνών και της Τράπεζας Κρήτης από την Eurobank, η συγχώνευση της Εθνικής Στεγαστικής Τράπεζας και της Κτηματικής Τράπεζας με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και η εξαγορά της Τράπεζας Μακεδονίας – Θράκης και της Τράπεζας Χίου από την Τράπεζα Πειραιώς.

Ο προαναφερόμενος έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των τραπεζών έχει οδηγήσει σε βελτίωση της αποδοτικότητας του τραπεζικού κλάδου. Ο τραπεζικός κλάδος έχει καταστεί ένας από τους πλέον υγιείς κλάδους της ελληνικής οικονομίας, γεγονός που φαίνεται καθαρά και από την πορεία της χρηματιστηριακής τιμής των μετοχών των ελληνικών τραπεζών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ. Α. Α.).

2.1.2 Γενικοί κανόνες χρηματοδοτήσεων

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με μία σειρά κοινοτικών οδηγιών, οι οποίες έχουν ήδη ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με τις πράξεις υπ' αριθμόν 2054/1992 και 2246/1993 του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (Τ. Ε.), καθιέρωσε ένα σύστημα εποπτείας των τραπεζών, το οποίο είναι υποχρεωτικό για όλες τις χώρες μέλη της.

Ειδικότερα, βάσει τριών Πράξεων του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ 1955/1991, ΠΔ/ΤΕ 2054/1992 και ΠΔ/ΤΕ 2246/1993) στην Ελλάδα η εποπτεία των τραπεζικών ιδρυμάτων ασκείται από την Τράπεζα της Ελλάδας. Οι οδηγίες, που αναφέρονται στις τρεις προαναφερθείσες πράξεις, αφορούν στους γενικούς κανόνες χρηματοδοτήσεων, στα μεγάλα χρηματοοικονομικά ανοίγματα των τραπεζικών ιδρυμάτων και στον καθορισμό συντελεστή φερεγγυότητας των τραπεζικών ιδρυμάτων.

Όλα αυτά τα μέτρα στοχεύουν στην προστασία τόσο των μετόχων και καταθετών των τραπεζικών ιδρυμάτων, όσο και των πελατών – πιστούχων αυτών.

Παρακάτω θα εξετάσουμε αναλυτικά την ΠΔ/ΤΕ 1955/1991, σύμφωνα με την οποία, στα πλαίσια της απελευθέρωσης του τραπεζικού συστήματος, οι τράπεζες μπορούν να χρηματοδοτήσουν τους πελάτες τους κάτω από συγκεκριμένους όρους.

Ειδικότερα με την ΠΔ/ΤΕ 1955/1991 προβλέπονται τα εξής:

α) Οι εμπορικές τράπεζες δύνανται να χρηματοδοτούν τις πάσης φύσεως επιχειρήσεις, τους επαγγελματίες, τα νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ως και ιδιώτες, χωρίς περιορισμούς ή ειδικούς όρους. Από τον κανόνα αυτό εξαιρείται η χρηματοδότηση της βιοτεχνίας, των ΔΕΚΟ, περιπτώσεων που καλύπτονται από την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, ναυτιλιακών γραφείων, χρηματιστηριακών εταιριών, όπου προβλέπονται κατά περίπτωση ειδικές ρυθμίσεις.

Όπως προκύπτει από την παραπάνω διάταξη επιτρέπεται ελεύθερα στα τραπεζικά ιδρύματα να διενεργούν χρηματοδοτήσεις. Οι εξαιρέσεις που έχουν προβλεφθεί έχουν στόχο να μπορέσει η κυβέρνηση να διαφυλάξει μερικά από τα συμφέροντά της, όπως για παράδειγμα τον έλεγχο της κεφαλαιουχικής ενίσχυσης διαφόρων επιχειρήσεων, κρίσιμων για την οικονομία (π. χ ΔΕΚΟ και χρηματιστηριακών εταιριών).

β) Με βάση και σύμφωνα με τα τραπεζικά κριτήρια χρηματοδότησης η ευθύνη και η αρμοδιότητα για τις χρηματοδοτήσεις έχει περιέλθει αποκλειστικά στα τραπεζικά ιδρύματα.

γ) Σε όλες τις χρηματοδοτήσεις θα πρέπει να συνομολογείται, με ευ-

θύνη των τραπεζών, ποινική ρήτρα υπέρ του δημοσίου για την τήρηση από τους δανειολήπτες των καθορισμένων όρων και προϋποθέσεων που ισχύουν στη συγκεκριμένη κατηγορία.

Σύμφωνα με τον παραπάνω κανόνα η κάθε τράπεζα οφείλει να ελέγχει, πριν από κάθε χρηματοδότηση, εάν η επιχείρηση ή ο ιδιώτης, που λαμβάνει τα χρήματα θα καλύψει τις πραγματικές του ανάγκες και θα χρησιμοποιήσει τα χρήματα για το σκοπό που του έχουν δοθεί.

Εάν η χρηματοδότηση χρησιμοποιηθεί για σκοπό που δεν έχει σχέση με το αντικείμενο των εργασιών της επιχείρησης, τότε υπάρχει παράβαση των νομισματικών κανόνων, κατάπτωση της σχετικής ποινικής ρήτρας και κήρυξη των σχετικών πιστώσεων ως ληξιπρόθεσμων. Σε σοβαρότερες παραβάσεις είναι δυνατόν οι διενεργήσαντες αυτές να στερηθούν περαιτέρω χρηματοδότησης για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.

Οι τράπεζες είναι υπεύθυνες για την τήρηση των αποφάσεων του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, ενώ σε περίπτωση που υπάρξει παράβαση των νομισματικών κανόνων είναι υποχρεωμένος να την αναγγείλουν στη Γενική Επιθεώρηση της Τράπεζας της Ελλάδος.

Σε περιπτώσεις εντοπισμού παραβάσεων των νομισματικών κανόνων, είτε από τους κατασταλτικούς ελέγχους που διεξάγει η Τράπεζα της Ελλάδος είτε ύστερα από καταγγελία, οι χρηματοδοτούμενοι και οι τράπεζες, όταν προκύπτει υπαιτιότητά τους, καλούνται να καταβάλουν χρηματικά πρόστιμα στην Τράπεζα της Ελλάδος.

δ) Επιτρέπεται η μεταξύ των τραπεζών εκχώρηση ή αποδοχή δανείων σε δραχμές ή συνάλλαγμα που έχουν χορηγηθεί σε επιχειρήσεις ή ιδιώτες.

Σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη επιτρέπεται η μεταφορά μίας σύμβασης δανείου από μία τράπεζα σε μία άλλη μετά από αίτηση του πελάτη. Με την μετατροπή της σύμβασης στην ουσία η μία τράπεζα "αγοράζει" την απαίτηση από την άλλη τράπεζα.

ε) Τα τραπεζικά ιδρύματα επιτρέπεται να ρυθμίζουν απαιτήσεις τους ληξιπρόθεσμες ή μη σε δραχμές ή συνάλλαγμα. Σε περίπτωση δε παράβασης των νομισματικών κανόνων, πέρα της κατάπτωσης των σχετικών ποινικών ρητρών, κηρύσσονται οι σχετικές πιστώσεις ληξιπρόθεσμες και σε σοβαρές παραβάσεις είναι δυνατόν οι δανειολήπτες να στερηθούν περαιτέρω χρηματοδότησης για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.

Σύμφωνα με τον παραπάνω κανόνα δίνεται η δυνατότητα στις τράπεζες να ρυθμίζουν κατά βούληση τον τρόπο εξόφλησης των δανείων που χορηγούν.

στ) Οι δανειολήπτες πριν από κάθε χρηματοδότηση οφείλουν να είναι ασφαλιστικά και φορολογικά ενήμεροι, προσκομίζοντας στις τράπεζες τη φορολογική και ασφαλιστική τους ενημερότητα.

Με αυτό τον τρόπο οι τράπεζες και ιδιαίτερα οι εργασίες των χρηματοδοτήσεων, λειτουργούν ως μοχλός πίεσης στις επιχειρήσεις να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και την εφορία.

2.2 Διακρίσεις τραπεζικών χρηματοδοτήσεων

Η διάκριση των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων σε διάφορα είδη έχει ιδιαίτερη σημασία, διότι σε κάθε είδος εφαρμόζονται διαφορετικοί κανόνες, ισχύει διαφορετική νομοθεσία, διαφορετικοί νομισματικοί και πιστωτικοί περιορισμοί και, γενικά, αντιμετωπίζονται διαφορετικά από τις τράπεζες.

Οι διακρίσεις είναι πολλές, ανάλογα με το χρησιμοποιούμενο κριτήριο.

Έτσι:

Ø Με κριτήριο το χρόνο επιστροφής των κεφαλαίων υπάρχουν οι **βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και οι μακροπρόθεσμες τραπεζικές χρηματοδοτήσεις**. Σήμερα, σπάνια στην τραπεζική πρακτική χρησιμοποιείται ο όρος μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση και βραχυπρόθεσμες ονομάζονται πλέον οι μέχρι του έτους ενώ μεσομακροπρόθεσμες οι πέραν του έτους. Η διάκριση είναι σημαντική διότι η αντιμετώπιση, τόσο από πλευράς ευκολίας χορήγησης και εξασφαλίσεων όσο και από πλευράς επιτοκίων, είναι διαφορετική. Οι τράπεζες, γενικά, προτιμούν να κάνουν βραχυπρόθεσμες χορηγήσεις, ώστε να είναι σε θέση να διαφοροποιούν την πελατεία τους εύκολα, όταν αλλάζουν οι συνθήκες της αγοράς, αλλά και για να εξασφαλίζουν μεγαλύτερες αποδόσεις. Μάλιστα, τελευταία, με την ανάπτυξη που έχει λάβει ο χρηματοπιστωτικός τομέας, οι ελληνικές τράπεζες κατευθύνουν τις μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις, που αφορούν κυρίως στον πάγιο εξοπλισμό, σε ειδικές τράπεζες (ΕΤΒΑ, ΕΤΕΒΑ κ.λπ) ή σε εταιρείες Leasing είτε, τέλος, σε εξειδικευμένα, για κάθε περίπτωση, πιστωτικά ιδρύματα, όπως είναι για τα ακίνητα οι real estate companies ή real development και για εξοπλισμό υψηλής τεχνολογίας σε εταιρείες venture capital.

Ø Ανάλογα με το στόχο με τον οποίο καλούνται να καλύψουν, δηλαδή την ανάγκη της επιχείρησης, οι τραπεζικές χρηματοδοτήσεις διακρίνονται σε **χορηγήσεις για αγορά ή κατασκευή παγίων εγκαταστάσεων, σε χορηγήσεις για κεφάλαιο κίνησης, σε χρηματοδοτήσεις για προετοιμασία εξαγωγών, σε χρηματοδότηση εισαγωγών κ.λπ.** Ο διαχωρισμός, ενώ γίνεται με κριτήριο μόνο το στόχο, έχει ιδιαίτερη σημασία, δεδομένου ότι τα είδη αυτά των χρηματοδοτήσεων διαφέρουν ως προς το χρόνο αλλά και την εξασφάλιση, ακόμη και τη μορφή του τραπεζικού λογαριασμού ή και τον τρόπο λογιστικής παρακολούθησης.

Τα δάνεια για πάγια είναι μακροπρόθεσμα, έχουν εμπράγματα εξασφαλίσεις και τακτή λήξη ή εξοφλούνται με τοκοχρεωλυτικές δόσεις, ενώ αντίθετα, οι χορηγήσεις για κεφάλαιο κίνησης είναι

βραχυπρόθεσμες, ανακυκλούμενες, έχουν διαφόρων ειδών εξασφαλίσεις και απαιτούν προσεκτική λογιστική παρακολούθηση.

Ø Ανάλογα με το νόμισμα στο οποίο χορηγούνται, διακρίνονται σε **χρηματοδοτήσεις σε ευρώ και σε συνάλλαγμα** ή, περισσότερο αναλυτικά, σε χρηματοδοτήσεις σε δολάρια, σε γιεν, σε αγγλικές λίρες κ.λπ.

Οι επιχειρήσεις ζητούν να χρηματοδοτηθούν σε ξένο νόμισμα για τρεις λόγους: α. Όταν έχουν να πληρώσουν υποχρεώσεις στο νόμισμα αυτό που προέρχονται, για παράδειγμα, από εισαγωγές, β. Όταν επιθυμούν να επωφεληθούν τόσο από τα χαμηλότερα επιτόκια, δεδομένου ότι τα επιτόκια προσεγγίζουν τα επιτόκια στο νόμισμα αυτό όπως ισχύουν στη χώρα όπου το νόμισμα είναι εθνικό, και γ. Όταν προσβλέπουν σε μια αλλαγή της ισοτιμίας, η οποία θα μειώσει τις υποχρεώσεις τους. Οι χρηματοδοτούμενοι δεν λαμβάνουν χρηματικά ποσά, δηλαδή τραπεζογραμμάτια στο νόμισμα της χρηματοδότησης, αλλά όταν έχουν να καλύψουν τις ανάγκες τους στο εσωτερικό, μετατρέπουν, κάθε φορά, το διαθέσιμο, από το όριο της χρηματοδότησης, ποσό που δικαιούται σε δραχμές. Εννοείται ότι όταν οι καταβολές προς εξόφληση γίνονται σε δραχμές, μετατρέπονται, επίσης, σε συνάλλαγμα.

Ø Ανάλογα με τον τρόπο εξασφάλισης, οι τραπεζικές χορηγήσεις διακρίνονται σε **χορηγήσεις με προσωπική εγγύηση, με εμπράγματα εξασφαλίσεις** (αναλυτικά, δε, και με το είδος της εξασφάλισης) **ή χωρίς εξασφάλιση**. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι ενώ οι τράπεζες επιθυμούν και απαιτούν πολλές και συνήθως εμπράγματα εξασφαλίσεις, οι επιχειρήσεις δεν έχουν κανένα λόγο να επιβαρύνουν υπερβολικά την ακίνητη περιουσία αυτών ή των φορέων τους. Η απαίτηση των τραπεζών για εξασφαλίσεις, όμως, μειώνεται στο βαθμό που η προηγούμενη συνεργασία με μια επιχείρηση δεν έχει δημιουργήσει προβλήματα και η επιχείρηση είναι συνεπής σε όλες τις υποχρεώσεις της. Επίσης, λόγω του αυξανόμενου ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών, προσφέρονται πλέον, κατά περίπτωση, χρηματοδοτήσεις με μειωμένες εξασφαλίσεις.

Ø Ανάλογα με την επιστροφή των κεφαλαίων κατά τις συμφωνηθείσες ημερομηνίες, οι τραπεζικές χρηματοδοτήσεις διακρίνονται σε **ενήμερες**, σε χρηματοδοτήσεις σε **προσωρινή καθυστέρηση** και σε χρηματοδοτήσεις σε **οριστική καθυστέρηση**.

Ενήμερες θεωρούνται αυτές οι οποίες δεν έχουν παρουσιάσει καμιά καθυστέρηση στην καταβολή των οφειλόμενων κεφαλαίων τη συμφωνηθείσα ημερομηνία, σε προσωρινή καθυστέρηση αυτές που οι καταβολές βραδύνουν μέχρι τρεις μήνες και τέλος, σε οριστική καθυστέρηση αυτές που οι οφειλές τους δεν έχουν καταβληθεί και έχουν

περάσει τουλάχιστον τρεις μήνες από τη συμφωνηθείσα συμβατική ημερομηνία.

Η διάκριση αυτή, έχει τεράστια σημασία τόσο για τις τράπεζες όσο και για τις χρηματοδοτούμενες επιχειρήσεις. Οι τράπεζες, όπως είναι φυσικό, επιθυμούν όλες οι χρηματοδοτήσεις τους να είναι ενήμερες και όταν δημιουργούνται καθυστερήσεις, αφενός μεν ζητούν επιπλέον εξασφαλίσεις, αφετέρου δε, επιβαρύνουν τους πελάτες τους με τόκους υπερημερίας. Επίσης, όταν οι καθυστερήσεις παρατείνονται, διακόπτουν σύμφωνα με την κρίση τους και τη συνεργασία με τον πελάτη και ζητούν την επιστροφή όλων των κεφαλαίων και όχι μόνο αυτών που καθυστερούν, χρησιμοποιούν δε για το σκοπό αυτό και αναγκαστικά μέσα εκτέλεσης (διαταγές πληρωμής, πλειστηριασμούς κινητών, κατασχέσεις ακινήτων κλπ).

Επίσης, οι επιχειρήσεις βλάπτονται σοβαρά διότι μειώνεται το κύρος τους, η αξιοπιστία και η φερεγγυότητά τους, με αποτέλεσμα να έχουν στο μέλλον προβλήματα συνεργασίας όχι μόνο από τη συγκεκριμένη τράπεζα αλλά και από όλο το τραπεζικό σύστημα. Οι χρηματοδοτήσεις σε οριστική καθυστέρηση, όταν προβλέπεται ότι με δυσκολία θα εισπραχθούν οι απαιτήσεις ή ότι δεν θα εισπραχθούν καθόλου, ονομάζονται **επισφαλείς**.

Ø Τέλος, οι τραπεζικές χρηματοδοτήσεις διακρίνονται, **ανάλογα με τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας** που ανήκει η χρηματοδοτούμενη επιχείρηση, σε **δάνεια προς τη βιομηχανία, προς τη βιοτεχνία, προς τη ναυτιλία, προς το εσωτερικό και εξωτερικό εμπόριο, στη χρηματοδότηση κατασκευών, στη χρηματοδότηση του τύπου, στη χρηματοδότηση επαγγελματιών και τέλος στα καταναλωτικά και στεγαστικά δάνεια** (επαγγελματική στέγη ή κατοικία).

Η διάκριση αυτή είναι καθοριστική τόσο διότι ουσιαστικά κάθε κλάδος έχει ιδιαιτερότητες, όσον αφορά στις πιστωτικές ανάγκες των επιχειρήσεών του, αλλά και διότι οι νομισματοπιστωτικοί κανόνες προβλέπουν διαφορές στους όρους, προϋποθέσεις και συνθήκες χρηματοδότησής τους. Η παρεμβατική αυτή στάση της πολιτείας, έχει σ στόχο τη διευκόλυνση ορισμένων χρηματοδοτήσεων κλάδων και επιχειρήσεων, των οποίων η ανάπτυξη έχει θετικό αντίκτυπο στην οικονομική δραστηριότητα ολόκληρης της χώρας, ή, επίσης, έχει στόχους καθαρά κοινωνικούς.

Στην πρώτη περίπτωση, υπάγονται οι ειδικές προϋποθέσεις και τελικά η διευκόλυνση της χρηματοδότησης της βιοτεχνίας, επειδή κρίνεται ότι οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις αποτελούν τον κορμό της ελληνικής μεταποίησης (για τα οποία θα αφιερωθεί ειδική παράγραφος λόγω της σημασίας τους) και στη δεύτερη, η προσφορά χαμηλότοκων

στεγαστικών δανείων σε σεισμόπληκτους ή γενικά σε πληγείσες από φυσικές καταστροφές περιοχές της χώρας.

2.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Τα κριτήρια χρηματοδότησης εκ μέρους των τραπεζών **γενικά** και **ειδικά**. Γενικά κριτήρια είναι η ενημερότητα (αποδοτικότητα ή σκοπιμότητα) η ασφάλεια και η παραγωγικότητα (οικονομική αποδοτικότητα). Ειδικά κριτήρια είναι η νομική μορφή της επιχείρησης, η βιωσιμότητα, η θέση της στην αγορά και τα δεδομένα του κλάδου στον οποίο ανήκει. Εδώ, θα πρέπει να αναφερθεί ότι στο παρελθόν το μοναδικό, σχεδόν, κριτήριο χρηματοδότησης εκ μέρους των ελληνικών τραπεζών ήταν το ύψος των εξασφαλίσεων και αυτό οδήγησε σε στρεβλώσεις της πιστοδοτική διαδικασία και σε λανθασμένες αποφάσεις που είχαν δυσμενή αντίκτυπο τόσο στην καλή λειτουργία των ίδιων των επιχειρήσεων αλλά και στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Θα εξετάσουμε αναλυτικά το καθένα από τα κριτήρια χρηματοδότησης:

- **Αποδοτικότητα**

Η έννοια της αποδοτικότητας δεν είναι η οικονομική ωφέλεια, με τη στενή έννοια, που θα έχει η τράπεζα από μια συνεργασία, αλλά η δυνατότητα της επιχείρησης να αποδώσει τις οφειλές της στον προβλεπόμενο συμβατικό χρόνο. Αυτή η δυνατότητα εξαρτάται, κυρίως, από τη σκοπιμότητα της χρηματοδότησης.

Η εξέταση της σκοπιμότητας, δηλαδή της πιστωτικής ανάγκης της επιχείρησης, εκτός του ότι αποτελεί ένα γενικό πιστωτικό κανόνα, είναι απαραίτητη προκειμένου να διαπιστωθεί ότι η χρηματοδότηση θα οδηγηθεί σε παραγωγικό σκοπό από τον οποίο η επιχείρηση θα δημιουργήσει ή θα ενισχύσει την κερδοφορία της. Χωρίς κερδοφορία, αλλά και διαρκή ρευστότητα, η χρηματοδοτούμενη επιχείρηση δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της.

- **Ασφάλεια**

Η ουσιαστικότερη εξασφάλιση του λαβείν των τραπεζών είναι η βιωσιμότητα της επιχείρησης. Είναι ευτύχημα για τον επιχειρηματικό κόσμο και για την ελληνική οικονομία ότι οι τράπεζες ολοένα και περισσότερο κατευθύνονται προς αυτή τη λογική. Παρόλα ταύτα, εξακολουθούν να ζητούνται πρόσθετες εξασφαλίσεις για διάφορους λόγους, όπως επειδή οι επιχειρήσεις αποδεδειγμένα έχουν μικρή ή δεν είναι γνωστή η φερεγγυότητά τους, επειδή παρουσιάζονται καθυστερήσεις, επειδή στις μακροπρόθεσμες πιστώσεις δεν είναι δυνατό να διερευνηθεί η βιωσιμότητα κτλ. Σε επόμενη παράγραφο θα παρουσιασθούν αναλυτικότερα οι εξασφαλίσεις που συνήθως ζητούνται από τις τράπεζες.

- **Παραγωγικότητα**

Η έννοια της παραγωγικότητας μιας συνεργασίας σχετίζονται με το όφελος που προσδοκά η τράπεζα από την επιχείρηση. Διότι η τράπεζα θέτει σε κίνδυνο ένα μέρος των ιδίων κεφαλαίων της ή των κεφαλαίων των αποταμιευτών / πελατών της και προσδοκά όχι μόνο την αμοιβή της για τον κίνδυνο αυτό (για τη σχέση κινδύνου και απόδοσης), αλλά και την κάλυψη του κόστους της χρήσης των κεφαλαίων των καταθετών και επιπλέον την απόδοση στους μετόχους ενός περιθωρίου κέρδους.

Κατ' αυτόν τον τρόπο εξετάζεται, αφενός μεν το επιτόκιο μιας χρηματοδότησης αλλά κυρίως τα υπόλοιπα έσοδα που θα προκύψουν από την ανάθεση στην τράπεζα άλλων εργασιών, οι οποίες ονομάζονται παραγωγικές εργασίες. Τέτοιες είναι οι προμήθειες για την κίνηση κεφαλαίων, οι εισαγωγές, οι εξαγωγές, οι χρηματιστηριακές εργασίες, οι προμήθειες και τα έσοδα συναλλάγματος κλπ.

Για κάθε πελάτη, είτε προϋπολογιστικά είτε απολογιστικά, η παραγωγικότητα μετριέται με ένα δείκτη, που στον αριθμητή τίθενται οι τόκοι και τα έσοδα των παραγωγικών εργασιών και στον παρονομαστή ο μέσος όρος χρηματοδοτήσεων.

$$\text{Παραγωγικότητα} = \frac{\text{Τόκοι} + \text{Προμήθειες} + \text{Διάφορα Έξοδα}}{\text{Μέσος Όρος Χρηματοδοτήσεων}}$$

Όταν οι προμήθειες δεν ανέρχονται στο συμφωνηθέν ύψος, επειδή δεν έχουν ανατεθεί αρκετές μεσολαβητικές εργασίες, τότε για να ανέλθει η παραγωγικότητα στο ποσοστό που συμφωνήθηκε το επιτόκιο εκτοκισμού των χορηγήσεων ανεβαίνει, ώστε η άνοδος των τόκων να εξισορροπήσει την μείωση των προμηθειών. Αυτό όμως μπορεί να συμβεί μόνο αν έχει υπάρξει σχετική συμφωνία της τράπεζας και του πελάτη και αποτυπωθεί στις υπογραφείσες συμβάσεις.

- **Η νομική μορφή της επιχείρησης**

Οι τράπεζες ενδιαφέρονται ώστε οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, είτε μέσω της λειτουργίας τους είτε μέσω της υποχρέωσης των φορέων της να τη συνδράμουν αν παρίστανται ανάγκη. Αυτή η υποχρέωση εξαρτάται από το εύρος της ευθύνης των φορέων για της επιχείρηση. Είναι γνωστό, ότι στις προσωπικές εταιρείες, όπως είναι οι ατομικές επιχειρήσεις και οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες επιχειρήσεις (μόνο οι ομόρρυθμοι εταίροι), οι φορείς ευθύνονται εις ολόκληρο για την επιχείρηση, σε αντίθεση με τις Ανώνυμες Εταιρείες και τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, στις οποίες η ευθύνη των εταίρων εξαντλείται στο μετοχικό

κεφάλαιο που κατέχουν. Γι' αυτό οι τράπεζες προτιμούν, *ceteris paribus*, να συνεργάζονται με τις πρώτες παρά με τις δεύτερες. Παρόλα αυτά, λόγω του ότι οι Ανώνυμες Εταιρείες έχουν μεγάλο μετοχικό κεφάλαιο, παρουσιάζουν επίσης ενδιαφέρον για συνεργασία.

- **Η βιωσιμότητα της επιχείρησης**

Η βιωσιμότητα της επιχείρησης είναι η μεγαλύτερη και η καλύτερη Εξασφάλιση της επιτυχούς έκβασης μιας χρηματοδότησης. Αυτή με τη σειρά της εξαρτάται από την οικονομική της κατάσταση, την ποιότητα της διοίκησης και οργάνωσής της και από την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της. Αναλυτικότερα:

Ø **Η οικονομική κατάσταση** δίνει πληροφορίες για την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της, της επιτυχία των αποφάσεων που ελήφθησαν στο παρελθόν, τη χρηματοοικονομική της δομή και τις ανάγκες της σε κεφάλαια.

Επειδή οι επιχειρηματίες έχουν κάθε λόγο να εμφανίζουν την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων ως ανθηρή, οι τράπεζες δεν αρκούνται στις πληροφορίες που τους παρέχουν οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων, αλλά αντλούν επιπρόσθετα στοιχεία από τα λογιστικά βιβλία, από τους ισολογισμούς που δημοσιεύονται, από τους συναλλασσόμενους προμηθευτές και πελάτες, από ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και από το σύστημα ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.

Το τελευταίο είναι μια πολύ αξιόπιστη πηγή πληροφοριών και περιέχει πλήθος δικαστηριακών στοιχείων που συγκεντρώνει η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών από τις τράπεζες / μέλη της. Τέτοια στοιχεία είναι οι ακάλυπτες επιταγές, οι διαμαρτυρημένες συναλλαγματικές, οι διαταγές πληρωμής, οι αιτήσεις πτώχευσης όπως και πωλήσεις, αγορές, υποθήκες κλπ.

Ø **Η διοίκηση και οργάνωσή** της εξαρτάται από την εμπειρία, τις γνώσεις, το ήθος και το χαρακτήρα του επιχειρηματία ή του διαχειριστή της επιχείρησης. Επίσης, εξετάζεται η διοικητική οργάνωση, δηλαδή η στελέχωση, ο συντονισμός των εργασιών και ο επιμερισμός των αρμοδιοτήτων αλλά και η καταλληλότητα του εξοπλισμού, η παραγωγικότητα, ο έλεγχος και τέλος και το μέγεθος και η καταλληλότητα του δικτύου πωλήσεών της.

Ø **Η Ανταγωνιστικότητα των προϊόντων** είναι ένα σοβαρό κριτή-

ριο για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της επιχείρησης. Αν τα προϊόντα της δεν προσαρμόζονται στις καταναλωτικές συνήθειες τότε η συνέχιση της λειτουργίας της τίθεται σε αμφιβολία.

- **Η θέση της στην αγορά**

Πρόκειται για τη δύναμη και τη φήμη των προϊόντων (positioning), αλλά και τη δυνατότητα που έχει να επηρεάσει το συναλλακτικό κύκλωμα. Αν η ζήτηση των προϊόντων της είναι μεγαλύτερη από την προσφορά, οι δυνατότητες ανάπτυξής της και διαμόρφωσης των όρων συνεργασίας είναι πολύ μεγάλες και της προσδίδουν σημαντικά πλεονεκτήματα.

- **Η κατάσταση του κλάδου**

Οι τράπεζες, με τα τμήματα μελετών τους ή με τη χρησιμοποίηση μελετών άλλων οικονομικών οργανισμών, διερευνούν τις προοπτικές του κλάδου στον οποίο ανήκουν οι χρηματοδοτούμενες επιχειρήσεις, ώστε να αποφύγουν τη συνεργασία με εκείνες, που ο κλάδος δραστηριότητάς τους δεν έχει προοπτικές. Κατ' εξαίρεση, όμως, οι τράπεζες χρηματοδοτούν επιχειρήσεις, που ανήκουν σε προβληματικούς κλάδους, όταν αυτές τείνουν να αποκτήσουν μονοπωλιακή κυριαρχία στον κλάδο και επομένως και δυνατότητες ανάπτυξης λόγω της φύσης της αγοράς.

2.4 Διαδικασία χρηματοδότησης

Παρακάτω, παρουσιάζονται τα διαδοχικά βήματα του ακολουθούνται από τη στιγμή που μια επιχείρηση κάνει την πρώτη επικοινωνία με την τράπεζα μέχρι τη στιγμή της χορήγησης των κεφαλαίων εκ μέρους της. Η διαδικασία της κίνησης του λογαριασμού μέχρι και την ολοσχερή εξόφληση της χρηματοδότησης θεωρούμε ότι δεν είναι απαραίτητο να αναφερθεί. Ωστόσο, στοιχειωδώς θα περιγραφεί η κίνηση του ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού.

Βήμα 1. Πρώτη προσέγγιση του χρηματοδοτούμενου με την τράπεζα

Ενώ παλαιότερα η πρωτοβουλία για αυτήν την πρώτη επαφή ανήκε στην επιχείρηση η οποία είχε ανάγκη χρηματοδότησης, σήμερα λόγω της έντασης του ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών, η κατάσταση αντιστράφηκε και είναι οι τράπεζες πλέον που προσελκύουν τους χρηματοδοτούμενους, έπειτα από έρευνα marketing που διενεργούν στην περιοχή των καταστημάτων της. Επειδή, όμως, οι τράπεζες δεν αντιλαμβάνονται πάντα τις ανάγκες των υποψηφίων πελατών, οι τελευταίοι οφείλουν να απευθύνονται οι ίδιοι στην τράπεζα. Σ' αυτήν την πρώτη επικοινωνία, υποβάλλεται, αν είναι δυνατό γραπτώς, το αίτημα χρηματοδότησης με όλα τα στοιχεία του, δηλαδή το ποσό, το σκοπό, τη διάρκεια, τον τρόπο αποπληρωμής κλπ. Παράλληλα, υποβάλλονται και οικονομικά και άλλα στοιχεία για τη χρηματοδοτούμενη επιχείρηση, δηλαδή ο κύκλος εργασιών τα τελευταία τρία (3) χρόνια, το συνολικό ύψος των οφειλών σε άλλες τράπεζες, η περιουσία της επιχείρησης, ο ισολογισμός των τελευταίων τριών (3) χρόνων, πρόσφατο ισοζύγιο καθώς και το αντίστοιχο του προηγούμενου χρόνου (όταν τηρούνται βιβλία γ' κατηγορίας) ή συγκεντρωτικές και περιοδικές καταστάσεις ΦΠΑ τριών (3) τελευταίων χρόνων και τέλος, το προβλεπόμενο ύψος των μεσολαβητικών εργασιών που θα ανατεθούν στην τράπεζα.

Βήμα 2. Έλεγχος τυχόν δυσμενών στοιχείων

Αν και αυτό δεν αφορά της επιχείρηση αλλά την τράπεζα, αναφέρεται εδώ ώστε να γνωρίζουν οι χρηματοδοτούμενοι ότι οι τράπεζες μπορούν να διασταυρώσουν ορισμένα δηλούμενα στοιχεία. Ο έλεγχος γίνεται από τα microfilms της Εταιρείας της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

Βήμα 3. Επίσκεψη στην Επιχείρηση

Οι υπεύθυνοι των τραπεζών ζητούν να επισκεφθούν την επιχείρηση για να αποκτήσουν ίδια αντίληψη για τις εγκαταστάσεις της, τα αποθέματα, τα εμπορεύματα, το στελεχιακό και εργατικό δυναμικό, αλλά και να επιβεβαιωθούν τα δηλούμενα οικονομικά και άλλα στοιχεία από τα λογιστικά βιβλία της. Στη διάρκεια της επίσκεψης γίνεται προσπάθεια εκατέρωθεν για τη δημιουργία κλίματος συνεργασίας.

Πρέπει να τονιστεί ότι η επίσκεψη στις εγκαταστάσεις του πελάτη είναι ένα από τα σπουδαιότερα στάδια της διαδικασίας των χορηγήσεων, γιατί δίνεται η δυνατότητα στην τράπεζα να σχηματίσει μία όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένη εικόνα για την επιχείρηση. Η αποτελεσματικότητα της επίσκεψης καθορίζει κατά ένα μεγάλο ποσοστό της επιτυχία της μελλοντικής συνεργασίας και για αυτό το λόγο η επίσκεψη γίνεται συνήθως από εξειδικευμένα και καταρτισμένα τραπεζικά στελέχη.

Βήμα 4. Νομιμοποίηση της επιχείρησης

Όταν η χρηματοδοτούμενη επιχείρηση δεν είναι ατομική αλλά νομικό πρόσωπο ιδιωτικού (και κάποτε δημοσίου) δικαίου, οι τράπεζες ζητούν να πληροφορηθούν για τη νομική κατάσταση της επιχείρησης, το σκοπό της, τα όρια των ενεργειών και τα φυσικά πρόσωπα τα οποία τη δεσμεύουν. Προς το σκοπό αυτό, οι χρηματοδοτούμενοι παραδίδουν το καταστατικό της εταιρείας, τα πρακτικά των Γενικών Συνελεύσεων και Διοικητικού Συμβουλίου που εξέλεξαν τους διαχειριστές, καθώς άλλα έγγραφα τα οποία ονομάζονται νομιμοποιητικά έγγραφα.

Οι υπεύθυνοι των καταστημάτων διαβιβάζουν τα έγγραφα στους νομικούς τους συμβούλους, οι οποίοι αποφαινόμενοι γραπτώς για τη νομιμοποίηση εκπροσώπησης. Χωρίς αυτήν, οι τράπεζες δεν μπορούν να εκτελέσουν καμία εργασία με την εταιρεία, διότι δε γνωρίζουν με ποιο πρόσωπο πρέπει να συναλλάσσονται.

Βήμα 5. Εκτίμηση της αξίας των ακινήτων

Εκτιμάται η δηλούμενη ακίνητη περιουσία, η οποία και πιθανόν θα αποτελέσει της εξασφάλιση της χρηματοδότησης. Οι χρηματοδοτούμενοι καθοδηγούν τον εντεταλμένο μηχανικό της τράπεζας να προσδιορίσει τη θέση των ακινήτων και αυτός με τη σειρά του εκφέρει κρίση, όχι μόνο για την αξία κατασκευής του ακινήτου, αλλά και την εμπορική του αξία.

Σ' αυτό το βήμα ζητούνται από της επιχείρηση και πιστοποιητικά ιδιοκτησίας και βαρών, δηλαδή έγγραφα που δείχνουν τη νομική κατάσταση των ακινήτων (αν είναι υποθηκευμένα κλπ).

Βήμα 6. Δεύτερη επαφή χρηματοδοτούμενου – τράπεζας

Δεδομένου ότι οι υπεύθυνοι των τραπεζών έχουν στη διάθεσή τους πολλές πληροφορίες για την επιχείρηση, που πρόκειται να χρηματοδοτήσουν, ελέγχουν αν πληροί τα κριτήρια χρηματοδότησης που έχουν θέσει (όπως αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο). Μετά τη χρηματοοικονομική ανάλυση στην οποία προβαίνουν διαπραγματεύονται το όριο και την διάρκεια της χρηματοδότησης, το επιτόκιο και τις εξασφαλίσεις και τέλος την ανάθεση παραγωγικών εργασιών. Οι πελάτες ανάλογα με τη διαπραγματευτική τους ισχύ ζητούν εκπτώσεις και γενικά μείωση του κόστους χρηματοδότησής τους.

Βήμα 7. Υπογραφή συμβάσεων και εξασφαλίσεις

Αφού συμφωνηθεί το πλαίσιο και οι λεπτομέρειες της συνεργασίας υπογράφονται οι συμβάσεις ή η σύμβαση της χρηματοδότησης, όπως και πρόσθετες συμβάσεις για τις εξασφαλίσεις.

Το σύνολο των συμβάσεων διαβιβάζεται από την τράπεζα στο νομικό σύμβουλο για να προβεί στις ενδεδειγμένες ενέργειες για τη λήψη των εξασφαλίσεων (εγγραφή υποθηκών κλπ). Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων συναινούν στις δικαστηριακές ενέργειες και διαδικασίες.

Βήμα 8. Φορολογικά και ασφαλιστικά πιστοποιητικά

Προ της εκταμίευσης, οι τράπεζες είναι υποχρεωμένες από την πολιτεία (από ανάλογους νόμους) να συναλλάσσονται με τις επιχειρήσεις, που δεν έχουν οφειλές προς την ίδια ή προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Ζητούν επομένως από τους χρηματοδοτούμενους να τους προσκομίσουν **πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας** από την αρμόδια ΔΟΥ και **πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας** από τον ανάλογο ασφαλιστικό φορέα, συνήθως το ΙΚΑ.

Η προσκόμιση αυτών των πιστοποιητικών είναι απαραίτητη διότι οι τράπεζες συχνά ελέγχονται από τα αρμόδια όργανα και τους επιβάλλονται μάλιστα και πρόστιμα.

Βήμα 9. Εκταμίευση

Οι εκπρόσωποι της επιχείρησης όπως φαίνονται και στη νομιμοποίηση υπογράφουν τα εντάλματα πληρωμής και ακολουθεί η εκταμίευση του δανείου.

2.5 Επιτόκια

Οι παράγοντες που προσδιορίζουν το ύψος του επιτοκίου είναι πολλοί. Το κόστος λειτουργίας της τράπεζας, το κόστος δανειοδότησης, το επίπεδο του πληθωρισμού και το ύψος των επιτοκίων καταθέσεων.

Μέχρι πριν από μια δεκαπενταετία τα επιτόκια ήταν καθορισμένα από την Τράπεζα της Ελλάδας ή και από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών. Σήμερα, όμως, με την απελευθέρωση του τραπεζικού συστήματος, κάθε τράπεζα καθορίζει ελεύθερα τα επιτόκια των χρηματοδοτήσεών της, λαμβάνοντας υπόψη τους προαναφερθέντες παράγοντες. Αλλά και κάθε τράπεζα προσφέρει επιτόκια διαφόρων τύπων. Αναλυτικά:

- **Σταθερό επιτόκιο**

Σήμερα όλο και σπανιότερα το επιτόκιο είναι σταθερό, διότι τα δεδομένα διαρκώς μεταβάλλονται. Παρόλα ταύτα σε μερικά είδη δανείων, κυρίως στεγαστικών, καθορίζεται σταθερό επιτόκιο για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, συνήθως τριών (3) ή πέντε (5) χρόνων, το οποίο, λόγω της προβλεπόμενης μείωσης των επιτοκίων με την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ, όπου το επίπεδο των επιτοκίων είναι μικρότερο από τα ελληνικά, είναι μικρότερο από το σύνηθες.

- **Κυμαινόμενο επιτόκιο**

Είναι ο συνηθέστερος τύπος επιτοκίου. Σ' αυτή την περίπτωση η τράπεζα, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα της αγοράς, μειώνει ή αυξάνει το ύψος του. Παρά το ότι η ενέργεια αυτή είναι αυθαίρετη, προβλέπεται από τη νομοθεσία και δεν επιβαρύνει υπερβολικά τους χρηματοδοτούμενους.

- **Επιτόκια σταθερής διακύμανσης**

Πρόκειται πάλι για κυμαινόμενο επιτόκιο, αλλά το εύρος της διακύμανσης είναι προκαθορισμένο και η μεταβολή συνδέεται με ένα επιτόκιο, που είναι γενικότερης ισχύος στη χρηματαγορά και στην κεφαλαιαγορά. Τέτοια είναι τα επιτόκια των Εντόκων Γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου, των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου ή αρκετές φορές και του **Libor** και **Athibor**.

Τα τελευταία, που προέρχονται από τα αρχικά των λέξεων **London Inter-Bank Offered Rates** και **Athens Inter-Bank Offered Rates** αντίστοιχα, είναι επιτόκια διατραπεζικού δανεισμού, που καθημερινά

συμφωνούνται μεταξύ των τραπεζών στο Λονδίνο και στην Αθήνα αντίστοιχα.

Παράδειγμα προσδιορισμού κυμαινόμενου επιτοκίου είναι ΕΓΕΔ+2, δηλαδή το εκάστοτε επιτόκιο των εντόκων πλέον δύο μονάδων, ή Libor+3 δηλαδή το διατραπεζικό του Λονδίνου πλέον τριών εκατοστιαίων μονάδων.

- **Επιτόκιο υπερημερίας**

Είναι το επιτόκιο με το οποίο εκτοκίζεται ένας λογαριασμός χορηγήσεων της τράπεζας, όταν ο λογαριασμός ευρίσκεται σε καθυστέρηση. Αυτό το επιτόκιο προσδιορίζεται από το συμφωνηθέν, πλέον δύο μονάδων.

Πριν περατωθεί η παρουσίαση των τραπεζικών επιτοκίων, θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο εκτοκισμός στις τραπεζικές χρηματοδοτήσεις γίνεται 4 φορές τον χρόνο, τον Μάρτιο, τον Ιούνιο, το Σεπτέμβριο και το Δεκέμβριο ενώ ο εκτοκισμός των καταθέσεων γίνεται 2 φορές τον χρόνο, τον Ιούνιο και τον Δεκέμβριο. Από την άλλη, και στις δύο περιπτώσεις ισχύει ο **ανατοκισμός**, δηλαδή ο εκτοκισμός των τόκων όταν δεν πληρώνονται (στις χορηγήσεις) ή όταν δεν αναλαμβάνονται (στις καταθέσεις).

2.6 Εξασφαλίσεις

Εξασφαλίσεις είναι το σύνολο των μέτρων και μέσων, που λαμβάνουν οι τράπεζες, για να τους επιστραφούν τα κεφάλαια που χορήγησαν, μαζί με τους τόκους και τα λοιπά έξοδα, στην περίπτωση που ο δανειζόμενος δεν τηρήσει τους συμφωνημένους όρους.

Οι εξασφαλίσεις είναι **ενοχικές** και **εμπράγματατες**.

Ø Ενοχικές εξασφαλίσεις βασίζονται στην υποχρέωση που δημιουργείται από τις υπογραφές του οφειλέτη και των εγγυητών που έχουν τεθεί στις **συμβάσεις** και στα συνοδευτικά νομικά κείμενα (εγγυήσεις) κλπ.

Επομένως, οι ενοχικές εξασφαλίσεις περιλαμβάνουν τις συμβάσεις επί των οποίων τίθενται οι υπογραφές τόσο του ή των πρωτοφειλετών, όσο και των εγγυητών αλλά και τις **πρόσθετες πράξεις παροχής εγγυήσεων** δια των οποίων οι εγγυητές ευθύνονται για τις οφειλές των δανειοληπτών.

Οι συμβάσεις αποτελούν τα πλέον ουσιώδη κείμενα εξασφαλίσεων, δεδομένου ότι χωρίς αυτές μειώνεται η χρήση και η πληρότητα των υπολοίπων.

Ø Οι εμπράγματατες εξασφαλίσεις βασίζονται σε κάποιο πράγμα, κινητό ή ακίνητο, με το οποίο κατοχυρώνεται ο δανειστής. Οι εμπράγματατες εξασφαλίσεις είναι το **ενέχυρο** και η **υποθήκη**.

Ενέχυρο είναι το εμπράγματο δικαίωμα επί ξένου κινητού πράγματος για την εξασφάλιση απαίτησης του δανειστή με προνομιακή ικανοποίησή του από το πράγμα. Για τη σύσταση του ενέχυρου, απαιτείται σχετική σύμβαση ενεχυρίασης, παρεπόμενη της κύριας σύμβασης. Επίσης είναι απαραίτητη και η παράδοση του πράγματος στο δανειστή ή σε τρίτον κοινής εμπιστοσύνης. Σε σπάνιες περιπτώσεις, τα ενεχυριαζόμενα πράγματα παραμένουν σε χώρο ιδιοκτησίας του οφειλέτη, στον οποίον όμως ο δανειστής έχει αποκλειστική πρόσβαση (περίπτωση ενεχυρίασης εμπορευμάτων σε αποθήκες οφειλέτη ασφαλισμένες).

Συνήθη ενεχυριαζόμενα πράγματα είναι οι συναλλαγματικές, οι επιταγές, τα εμπορεύματα, φορτωτικά έγγραφα, καταθέσεις και απαιτήσεις. Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων, η ρευστοποίηση των ενεχύρων είναι μια σχετικά απλή διαδικασία.

Υποθήκη είναι το εμπράγματο δικαίωμα σε ξένο, ως προς το δανειστή, ακίνητο για την εξασφάλιση της απαίτησης, με την προνομιακή ικανοποίηση από το πράγμα.

Οι υποθήκες αφορούν κυρίως οικόπεδα, διαμερίσματα ή κάθετη ιδιοκτησία, ιδανικά μερίδια, υψηλή κυριότητα, επικαρπία ακινήτου,

μηχανικές εγκαταστάσεις και βιομηχανικά κτίρια και πλοία ή αεροσκάφη (οι ναυτικές υποθήκες συνιστούν ιδιαίτερη περίπτωση).

Ιδιαίτερη μορφή είναι η **προσημείωση υποθήκης**, η οποία είναι δικαίωμα εγγραφής υποθήκης. Η διαφορά με την υποθήκη είναι ότι έχει πολύ μικρότερο κόστος, αλλά όμως η διασφάλιση είναι μικρότερη.

Γίνεται φανερό ότι οι διαφορές του ενέχυρου και της υποθήκης είναι αφενός μεν ότι το ενέχυρο γίνεται επί κινητών ενώ οι υποθήκες επί ακινήτων, αφετέρου δε, ότι στο ενέχυρο γίνεται παράδοση του πράγματος στο δανειστή ενώ δε συμβαίνει κάτι ανάλογο στις υποθήκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

3.1 Μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Ο προορισμός οποιουδήποτε προτύπου μεγέθους για να καθορίσουμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι αυθαίρετος γιατί οι άνθρωποι υιοθετούν διαφορετικά πρότυπα για διαφορετικούς σκοπούς.

Μερικά από τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την μέτρηση του μεγέθους είναι τα εξής:

1. Αριθμός υπαλλήλων
2. Όγκος πωλήσεων
3. Εκτίμηση του ενεργητικού
4. Η ισχύουσα ασφάλεια
5. Ο όγκος καταθέσεων

3.2 Μορφή Δανείων

Μεσομακροπρόθεσμο Δάνειο Παγίων για επιχειρήσεις εκμετάλλευσης Ιδιωτικών Παιδικών – Βρεφικών Σταθμών και Νηπιαγωγών, καθώς και Φροντιστηρίων Μέσης Εκπαίδευσης και Ξένων Γλωσσών

Ανοικτό Επαγγελματικό Πλάνο για επιχειρήσεις εκμετάλλευσης Ιδιωτικών Παιδικών – Βρεφικών Σταθμών και Νηπιαγωγείων, καθώς και Φροντιστηρίων Μέσης Εκπαίδευσης και Ξένων Γλωσσών.

Χρηματοδοτήσεις για επιχειρήσεις κατασκευής οικοδομών, με κύκλο εργασιών μέχρι €1.000.000

- Δάνειο για την ανέγερση / αποπεράτωση οικοδομής σε υφιστάμενο οικοπέδο του δανειολήπτη
- Δάνειο για την αγορά οικοπέδου και την ανέγερση επ' αυτού οικοδομής
- Δάνειο για την ανέγερση / αποπεράτωση οικοδομής με το σύστημα της αντιπαροχής
- Χρηματοδοτήσεις για την αντικατάσταση Δημοσίας Χρήσεως Τουριστικών Λεωφορείων (για ελεύθερους επαγγελματίες και επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μέχρι €1.000.000)
- Ανοικτό Επαγγελματικό Πλάνο
- Μεσομακροπρόθεσμο δάνειο Κεφαλαίου Κίνησης για επαγγελματίες και επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μέχρι € 1.000.000
- Μεσομακροπρόθεσμο δάνειο Παγίων Εγκαταστάσεων για επαγγελματίες και επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μέχρι € 1.000.000
- Ανακυκλούμενες χρηματοδοτήσεις
- Δάνεια σε συνάλλαγμα
- Δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου για κτιριακές εγκαταστάσεις

- Δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου για εξοπλισμό
- Εθνοαναπτυξιακό
- Factoring
- Leasing
- Παροχή εγγυήσεων

Μεσομακροπρόθεσμο δάνειο Κεφαλαίου Κίνησης για επαγγελματίες και επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μέχρι €1.000.000

Γενική περιγραφή

Μια μορφή εφάπαξ χρηματοδότησης, με δυνατότητα ολικής ή τμηματικών εκταμιεύσεων.

✓ Μεσομακροπρόθεσμο Δάνειο Παγίων για επιχειρήσεις εκμετάλλευσης Ιδιωτικών Παιδικών – Βρεφικών Σταθμών και Νηπιαγωγών, καθώς και Φροντιστηρίων Μέσης Εκπαίδευσης και Ξένων Γλωσσών.

Όροι και προϋποθέσεις

Σκοπός:

- Μονιμότερες ανάγκες σε Κεφάλαιο Κίνησης
- Αποπληρωμή συγκεκριμένων υποχρεώσεων, έκτακτης μάλλον μορφής

Ποσό:

Από €10.000, χωρίς ανώτερο περιορισμό.

Διάρκεια:

Μέχρι 5 χρόνια.

Περίοδος χάριτος:

Μέχρι 6 μήνες, με κεφαλαιοποίηση ή μη τόκων ενός εξαμήνου, κατ' επιλογή σας.

Τρόπος Εξόφλησης:

Με μηνιαίες χρεολυτικές ή τοκοχρεολυτικές δόσεις. Κατ' επιλογή σας και με βάση τις ειδικότερες ανάγκες σας, είναι δυνατή η συνομολόγηση τριμηνιαίων το πολύ δόσεων, ίσων ή μεταξύ τους.

Βασικά δικαιολογητικά

1. αίτηση
 2. νομιμοποιητικά έγγραφα της επιχείρησης
 3. **για βιβλία Β' κατηγορίας:**
 - εκκαθαριστικό
 - Ε1, Ε3, Ε9
 - περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. προηγούμενου και τρέχοντος έτους (όπου προβλέπεται)
- για βιβλία Γ' κατηγορίας:**
επιπλέον:
- ισολογισμοί 3 τελευταίων ετών
 - πρόσφατο ισοζύγιο και ισοζύγιο του αντίστοιχου περσινού μήνα

Επιτόκια

Παρέχεται η δυνατότητα επιλογής μεταξύ:

- του **βασικού επιτοκίου για Χρηματοδοτήσεις Κεφαλαίου Κίνησης** (κυμαινόμενου), που σήμερα διαμορφώνεται στα επίπεδα του **6,10%**, προσαυξανόμενου με το περιθώριο και την εισφορά του Ν. 128/75, που σήμερα ανέρχεται σε 0,6%.
- **σταθερού επιτοκίου για Χρηματοδοτήσεις Κεφαλαίου Κίνησης για τρία (3) χρόνια**, που σήμερα διαμορφώνεται στα επίπεδα του **6,20%**, προσαυξανόμενου με το περιθώριο και την εισφορά του Ν. 128/75, που σήμερα ανέρχεται σε 0,6%.

Για την υπόλοιπη διάρκεια του δανείου (μετά το πέρας της τριετίας), ισχύει το **βασικό επιτόκιο για Χρηματοδοτήσεις Κεφαλαίου Κίνησης** (σήμερα 6,10%, πλέον περιθωρίου και εισφοράς 0,6% του Ν. 128/75).

Όροι και προϋποθέσεις

Σκοπός:

Το προϊόν καλύπτει ανάγκες αγοράς, επισκευής, συντήρησης εξοπλισμού ή / και ανακαίνισης και διαρρύθμισης της επαγγελματικής στέγης. Παρέχεται χωρίς υποχρέωση προσκόμισης δικαιολογητικών για δάνεια ποσού έως €30.000

Ποσό:

Έως το 100% του προϋπολογιζόμενου κόστους δαπανών, με ελάχιστο € 10.000

Διάρκεια:

Μέχρι 8 έτη

Τρόπος εξόφλησης:

Με μηνιαίες ή τριμηνιαίες χρεολυτικές δόσεις και καταβολή των τόκων κάθε εξάμηνο

Δυνατότητα:

α) περιόδου χάριτος ενός έτους,
β) κεφαλαιοποίησης των τόκων ενός εξάμηνου και γ) πρόωρης, μερικής ή ολικής αποπληρωμής, χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση.

Διαχειριστικά έξοδα:

Εφάπαξ €300

Εξασφαλίσεις:

Οι συνήθεις τραπεζικές (προσωπικές εγγυήσεις, εμπράγματα κλπ.) που θα συναρτώνται με το ύψος της χρηματοδότησης, την πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησης κ.α.

Πρόσθετες παροχές

- Έκδοση επαγγελματικής κάρτας «BusinessCard Mastercard».
- Δυνατότητα εξυπηρέτησης της μισθοδοσίας των υπαλλήλων, μέσω λογαριασμών καταθέσεων.
- Δυνατότητα χορήγησης στεγαστικού δανείου με ελκυστικό επιτόκιο και έκπτωση 30% επί των εξόδων.
- Έκδοση πιστωτικής κάρτας Mastercard ή Visa ή Gold Mastercard, χωρίς συνδρομή για το πρώτο έτος.
- Έκδοση καρτών στα οικογενειακά μέλη με δωρεάν συνδρομή, για όσο χρόνο διαρκεί η κάρτα του κύριου μέλους.

Βασικά δικαιολογητικά

1. αίτηση
2. νομιμοποιητικά έγγραφα της επιχείρησης (μόνο για νομικά πρόσωπα)
3. **για βιβλία Γ' κατηγορίας:**
 - εκκαθαριστικό
 - Ε1, Ε3, Ε9
 - Περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. προηγούμενου και τρέχοντος έτους (όπου προβλέπεται)

για βιβλία Γ' κατηγορίας:

επιπλέον:

- ισολογισμοί 3 τελευταίων ετών
- πρόσφατο ισοζύγιο και ισοζύγιο του αντίστοιχου περσινού μήνα

Επιτόκια

Το εκάστοτε βασικό (κυμαινόμενο) επιτόκιο παγίων Επαγγελματικής Πίστης (σήμερα 6,10%) πλέον περιθωρίου 1,255 (0,50% εφόσον η οφειλή καλύπτεται με προσημείωση ακινήτου) και εισφοράς Ν. 128/75 ή τριετές σταθερό επιτόκιο παγίων Επαγγελματικής Πίστης (σήμερα 6,20%) πλέον περιθωρίου 1,25% (0,50% εφόσον η οφειλή καλύπτεται με προσημείωση ακινήτου) και εισφοράς Ν. 128/75 και στη συνέχεια είτε σταθερό για άλλα τρία χρόνια είτε κυμαινόμενο.

✓ Ανακυκλούμενες χρηματοδοτήσεις

Μέσω ανοικτών λογαριασμών

Σίγουρα η δυνατότητα παροχής μεγαλύτερων πιστώσεων στους πελάτες σας ή η γρηγορότερη πληρωμή των προμηθευτών σας σας ενδιαφέρει άμεσα.

Η Εθνική Τράπεζα εξασφαλίζει τα αναγκαία για την επιχείρηση Κεφάλαια Κίνησης, με μορφές και τρόπο εξόφλησης προσαρμοσμένο στις ανάγκες της. Το όριο της επιχείρησης θα καθοριστεί σε συνεννόηση με το αρμόδιο για την επιχείρηση στέλεχος.

Πλεονεκτήματα και χαρακτηριστικά

- Ετήσια ανανέωση
- Εξόφληση κεφαλαίου σε τακτά διαστήματα ή σε περιόδους που προσαρμόζονται στο συναλλακτικό κύκλωμα της επιχείρησης
- Δυνατότητα επαναχορήγησης του εξοφλούμενου κεφαλαίου
- Εξάμηνη χρέωση τόκων
- Επιτόκιο κυμαινόμενο, που προσδιορίζεται από το Βασικό Επιτόκιο για Κεφάλαια Κίνησης.

Έναντι απαιτήσεων

Η χρηματοδότηση έναντι απαιτήσεων δίνει τη δυνατότητα να μετατραπούν μετρητά στοιχεία του Ενεργητικού, όπως:

- απαιτήσεις από πωλήσεις μέσω πιστωτικών καρτών με το σύστημα των άτοκων δόσεων
- επιταγές και συναλλαγματικές πελατείας
- τιμολόγια πώλησης με πίστωση
- φορτωτικά έγγραφα

Πλεονεκτήματα και χαρακτηριστικά

- Όρια που προσαρμόζονται στο ύψος των πωλήσεων και στις ανάγκες ρευστότητας που δημιουργούνται από την πιστωτική πολιτική
- Εξόφληση κεφαλαίου σε τακτά διαστήματα ή ανάλογα με τη ληκτότητα των σχετικών απαιτήσεων
- Εξάμηνη χρέωση τόκων
- Επιτόκιο κυμαινόμενο, που προσδιορίζεται από το Βασικό Επιτόκιο για Κεφάλαια Κίνησης.

Overdraft

Πλεονεκτήματα και Χαρακτηριστικά

- Απλές διαδικασίες εκταμίευσης
- Ετήσια ανανέωση
- Επιτόκιο κυμαινόμενο, που προσδιορίζεται από το Βασικό Επιτόκιο για Κεφάλαια Κίνησης
- Εξάμηνη χρέωση τόκων
- Δωρεάν χορήγηση μπλοκ επιταγών
- Χορήγηση κάρτας Ethnocash
- Κίνηση λογαριασμού μέσω Internet Banking

✓ Ανοικτό Επαγγελματικό Πλάνο για επιχειρήσεις εκμετάλλευσης Ιδιωτικών Παιδικών – Βρεφικών Σταθμών και Νηπιαγωγείων, καθώς και Φροντιστηρίων Μέσης Εκπαίδευσης και Ξένων Γλωσσών.

Όροι και προϋποθέσεις

Σκοπός:

Ευέλικτο χρηματοδοτικό πρόγραμμα που καλύπτει ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις, αφού λειτουργεί μέσω ενός λογαριασμού υπεραναλήψεων με τη μορφή πιστωτικού ορίου.

Η επιχείρηση μπορεί να παίρνει το ποσό που χρειάζεται, με ελάχιστη τακτική υποχρέωση την καταβολή των μηνιαίων τόκων (με ελάχιστο ποσό €50) και εξόφληση του κεφαλαίου σύμφωνα με τις δυνατότητές της. Δυνατότητα διαχείρισης του λογαριασμού από οποιοδήποτε Κατάστημα της Τράπεζας ή μέσω ATM' s και του Internet Banking. Επίσης χορηγείται καρτέ επιταγών δωρεάν.

Ποσό:

Έως το 100% του κύκλου εργασιών με ελάχιστο €6.000 και μέγιστο €100.000

Διάρκεια:

Μέχρι 2 έτη με δυνατότητα ετησίων ανανεώσεων

Διαχειριστικά έξοδα:

€200 ετησίως

Εξασφαλίσεις:

Προσωπικές, κατά βάση, εγγυήσεις (με συνεκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης και του ύψους του αιτούμενου ορίου).

Πρόσθετες παροχές

- Έκδοση επαγγελματικής κάρτας «BusinessCard Mastercard».
- Δυνατότητα εξυπηρέτησης της μισθοδοσίας των υπαλλήλων, μέσω λογαριασμών καταθέσεων.
- Δυνατότητα χορήγησης στεγαστικού δανείου με ελκυστικό επιτόκιο και έκπτωση 30% επί των εξόδων.
- Έκδοση πιστωτικής κάρτας Mastercard ή Visa ή Gold Mastercard, χωρίς συνδρομή για το πρώτο έτος.
- Έκδοση καρτών στα οικογενειακά μέλη με δωρεάν συνδρομή, για όσο χρόνο διαρκεί η κάρτα το κυρίου μέλους.

Βασικά δικαιολογητικά

- Αίτηση
- Νομιμοποιητικά έγγραφα της επιχείρησης (μόνο για νομικά πρόσωπα)
- **Για βιβλία Β΄ κατηγορίας:** εκκαθαριστικό, Ε1, Ε3, Ε9, περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ προηγούμενου και τρέχοντος έτους (όπου προβλέπεται)
Για βιβλία Γ΄ κατηγορίας: πέρα από τα παραπάνω δικαιολογητικά και ισολογισμοί 3 τελευταίων ετών, πρόσφατο ισοζύγιο και ισοζύγιο του αντίστοιχου περυσινού μήνα.

Επιτόκια

Το εκάστοτε βασικό (κυμαινόμενο) επιτόκιο κεφαλαίου κίνησης Επαγγελματικής Πίστης (σήμερα 6,10%) πλέον περιθωρίου 1,25% (0,50% εφόσον η οφειλή καλύπτεται με προσημείωση ακινήτου) και εισφοράς Ν. 128/75.

✓ Leasing

Γενική περιγραφή

1. Η έννοια του leasing

Είναι γνωστό, ότι η τεχνολογική πρόοδος έχει θετικά αποτελέσματα για το σύνολο της οικονομίας και της κοινωνίας. Για μερικές επιχειρήσεις, όμως, οι οποίες χρησιμοποιούν μηχανολογικές εγκαταστάσεις μεγάλης αξίας, δημιουργείται, σε κάποιες περιπτώσεις, το εξής πρόβλημα: αναγκάζονται συχνά να προμηθεύονται καινούργια μηχανήματα, χωρίς να μπορούν να εκμεταλλευθούν τα παλιά, τα οποία δεν έχουν φθαρεί. Με αυτόν τον τρόπο, διογκώνονται τα σταθερά έξοδα σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μην μπορούν να καλυφθούν από την αύξηση της παραγωγικότητας. Την κατάσταση αυτή καλύπτει, ως ένα βαθμό, το leasing.

Η αρχική ιδέα του leasing, είναι η εκμετάλλευση της τεχνολογικής διαφοράς στην παγκόσμια αγορά, μέσω της περιορισμένης χρήσης (ενοικίασης για ένα χρονικό διάστημα), αντί της αγοράς ενός μηχανήματος.

Αυτή είναι μια αρχική μορφή leasing που ονομάζεται **operating leasing (διαχειριστική μίσθωση)**. Στη χώρα μας, η μορφή του leasing είναι διαφορετική και ονομάζεται **financial leasing (χρηματοδοτική μίσθωση)**.

Χρηματοδοτική μίσθωση έχουμε όταν συνάπτεται ένα συμβόλαιο από μια εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης, η οποία διατηρώντας της ιδιοκτησία ενός περιουσιακού στοιχείου, παραχωρεί τη χρήση του στο μισθωτή για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, έναντι μισθωμάτων που συνολικά εξοφλούν πλήρως την αξία του μισθίου πλέον τόκων και κέρδους.

Οι διαφορές των δύο ειδών είναι οι εξής:

Ø Στην πρώτη, η πλήρης εξόφληση του μισθίου γίνεται μέσω πολλαπλών εκμισθώσεων, ενώ στη δεύτερη, η πλήρης εξόφληση γίνεται από συγκεκριμένο μισθωτή. Εννοείται ότι το σύνολο των μισθωμάτων στη δεύτερη περίπτωση είναι μεγαλύτερο από τις τοκοχρεολυτικές δόσεις δανείου, ποσού ίσου με την αξία του μισθώματος ίσης διάρκειας με τη μίσθωση.

Ø Στη χρηματοδοτική μίσθωση, ο μισθωτής έχει την ευθύνη για τα έξοδα συντήρησης, ασφάλισης του μισθίου κλπ, ενώ στη διαχειριστική, η ευθύνη ανήκει στον εκμισθωτή.

Ø Ομοίως, και ο οικονομικός κίνδυνος στη χρηματοδοτική ανήκει στο μισθωτή, ενώ στη διαχειριστική μίσθωση ανήκει στον εκμισθωτή.

Ø Τέλος, το μίσθιο, μετά το τέλος της μισθώσεως, παραχωρείται στο μισθωτή στη χρηματοδοτική μίσθωση, ενώ στην άλλη περίπτωση, επιστρέφει στον εκμισθωτή.

2. Πλεονεκτήματα του leasing

Ø Για το μισθωτή

- **Κάλυψη ολόκληρου του κόστους εξοπλισμού.** Ο μισθωτής, με τη μέθοδο του leasing, εξασφαλίζει τη χρηματοδότηση της συνολικής αξίας του αγαθού, χωρίς να απαιτούνται δικά του κεφάλαια, σε αντίθεση με τον τραπεζικό δανεισμό, ο οποίος συνήθως καλύπτει μόνο το 70-80% της αξίας. Επίσης, δεν απαιτείται πληρωμή προκαταβολής, όπως συνήθως συμβαίνει στις περιπτώσεις απευθείας αγοράς εξοπλισμού.

- **Τα μισθώματα εκπίπτουν από τη φορολογία.** Τα μισθώματα που αφορούν συμβάσεις leasing, εκπίπτουν από τη φορολογία των επιχειρήσεων και κατά συνέπεια μειώνονται οι φορολογικές τους υποχρεώσεις. Βέβαια, και στην περίπτωση της αγοράς, έχουμε τη σταδιακή απόσβεση με ανάλογες επιπτώσεις στη φορολογία. Γενικά, πιστεύεται ότι η ελάφρυνση από τα μισθώματα είναι μεγαλύτερη, πλην όμως αυτό είναι ένα πραγματικό πρόβλημα που χρήζει μελέτης κατά περίπτωση, ώστε να εκτιμηθεί με ακρίβεια το συγκριτικό όφελος.

- **Δεν απαιτούνται εμπράγματα εξασφαλίσεις.** Οι τράπεζες ζητούν εξασφαλίσεις για την αποπληρωμή των δανείων. Στις συμβάσεις leasing, όμως, δεν απαιτούνται εξασφαλίσεις και κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις που δε διαθέτουν περιουσία, μπορούν να αποκτήσουν τον εξοπλισμό που επιθυμούν και εκείνες που διαθέτουν, μπορούν τα διαθέσιμα ακίνητά τους να τα χρησιμοποιήσουν σε προσεχείς ανάγκες τραπεζικής χρηματοδότησης.

- **Το leasing δεν εμφανίζεται στον ισολογισμό.** Τα χρησιμοποιούμενα, μέσω leasing, αγαθά, δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό των επιχειρήσεων σε λογαριασμούς ουσίας, ούτε βέβαια και οι αντίστοιχες μελλοντικές υποχρεώσεις για τα μισθώματα. Αυτό σημαίνει ότι η πιστοληπτική ικανότητα των επιχειρήσεων δε μειώνεται λόγω της ενδεχόμενης δανειακής επιβάρυνσης, όπως αν τα μηχανήματα αγοράζονταν με χρήση δανείου. Επίσης, διάφοροι δείκτες απόδοσης και ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας παρουσιάζουν καλύτερη τιμή.

- **Διατήρηση της ρευστότητας των επιχειρήσεων.** Η υπάρχουσα ρευστότητα παραμένει και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη μη επενδυτικών αναγκών, ίσως περισσότερο επειγουσών, όπως είναι το κεφάλαιο κίνησης.

- **Ελαχιστοποίηση του κόστους.** Με τη χρήση του leasing, ελαχιστοποιούνται τα γενικά διοικητικά έξοδα, αφού οι απαραίτητες φοροτεχνικές διαδικασίες είναι περισσότερο απλές από τις άλλες χρηματοδοτικές λύσεις.

- **Βεβαιότητα.** Οι συμβάσεις leasing δεν μπορούν να ακυρωθούν από κανένα συμβαλλόμενο μέρος χωρίς συμφωνία και έτσι αποκτάται η βεβαιότητα ότι η χρήση του εξοπλισμού θα είναι αδιάλειπτη.

- **Διευκόλυνση προϋπολογισμών.** Η βεβαιότητα για το ύψος των μισθωμάτων και τη διάρκεια της μίσθωσης διευκολύνει την επιχείρηση στην κατάρτιση του προϋπολογισμού και κυρίως των ταμειακών προγραμμάτων (υπολογισμός του cash flow).

- **Δυνατότητα εξαγοράς.** Ο μισθωτής, κατά κανόνα, έχει τη δυνατότητα να εξαγοράσει το μισθωμένο πάγιο στο τέλος της μίσθωσης, σε προκαθορισμένη τιμή.

- **Παράκαμψη απαγορευτικών κανόνων δανεισμού.** Επειδή δεν είναι καθαρή μορφή δανεισμού, δεν ισχύουν και οι διάφοροι απαγορευτικοί κανόνες της πολιτείας αλλά και των τραπεζών. Επίσης, δε θίγονται τα ευεργετήματα από τους αναπτυξιακούς νόμους.

Ø Για την οικονομία

- **Αύξηση των επενδύσεων.** Είναι φανερό ότι με τη μέθοδο leasing αποκτάται εξοπλισμός που δε θα ήταν δυνατό, σε ορισμένες περιπτώσεις, να αγορασθεί με ευνοϊκές επιδράσεις στο εισόδημα, την απασχόληση, την παραγωγή κλπ.

- **Ενίσχυση της παραγωγής και των πωλήσεων εξοπλισμού.** Ενισχύονται οι επιχειρήσεις παραγωγής μέσω παραγωγής, μέσω της αύξησης των πωλήσεων που συνεπάγεται η διευκόλυνσή τους.

- **Εκσυγχρονισμός του εξοπλισμού των επιχειρήσεων.** Όλες οι επιχειρήσεις, κυρίως οι μικρές που δεν έχουν μεγάλη δύναμη διαπραγμάτευσης, μπορούν, με αυτόν τον τρόπο, να αυξήσουν την παραγωγικότητά τους και την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων.

- **Οικονομίες κλίμακας.** Οι εταιρείες leasing, οι οποίες έχουν μεγάλο μέγεθος, μπορούν να κάνουν μαζικές αγορές σε ορισμένα είδη (π.χ. computers) και έτσι να εξασφαλίζουν καλύτερες τιμές από τους προμηθευτές. Η ωφέλεια μεταφέρεται και στους μισθωτές μέσω της μείωσης των μισθωμάτων.

3. Είδη leasing

- **Sale and lease back (πώληση και επαναμίσθωση)**

Πρόκειται για την περίπτωση που μια επιχείρηση έχει ήδη την κατοχή και την κυριότητα του εξοπλισμού που επιθυμεί και προκειμένου να βελτιώσει τη ρευστότητά της, χωρίς προσφυγή στον τραπεζικό δανεισμό, πωλεί στην εταιρεία leasing τον εξοπλισμό, με τον όρο της μίσθωσής του σε αυτή. Έτσι, η επιχείρηση από κύριος μετατρέπεται σε μισθωτή. Η λύση αυτή, επιλέγεται κυρίως από τις επιχειρήσεις οι οποίες έχουν υπερπαγιοποίηση, χρηματοδοτούμενη με βραχυπρόθεσμα κεφάλαια.

- **Cross – border leasing (διασυνοριακό leasing)**

Συστατικό στοιχείο αυτής της μορφής είναι ότι δύο τουλάχιστον από τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν την έδρα τους σε διαφορετική χώρα. Όταν ο πωλητής εδρεύει στο εξωτερικό και ο μισθωτής και ο εκμισθωτής στο εσωτερικό, έχουμε το import leasing, ενώ στην περίπτωση που ο μισθωτής βρίσκεται στο εξωτερικό έχουμε export leasing.

Το cross – border leasing, σε σχέση με το εγχώριο, έχει πρόσθετους κινδύνους για τον εκμισθωτή, όπως είναι ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο κίνδυνος χώρας (country risk), ο οικονομικός κίνδυνος, ο πολιτικός κίνδυνος, ο αυξημένος πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος μεταβολής του νομικού καθεστώτος στη χώρα του μισθωτή.

- **Big – ticket leasing (μεγάλων συμβάσεων)**

Πρόκειται για συμβάσεις μεγάλων ποσών, που αφορούν μεγάλα έργα, όπως εξέδρες άντλησης πετρελαίου, δορυφορικές εγκαταστάσεις, πλοία, αεροπλάνα, σιδηροδρόμους κλπ. Εδώ οι κίνδυνοι είναι ιδιαίτερα αυξημένοι, διότι λόγω του μεγάλου χρόνου κατασκευής του μισθίου και της συνεργασίας του κατασκευαστή με πολλούς υπεργολάβους, μπορεί να υπάρξουν αποκλίσεις έναντι των συμφωνηθέντων τόσο ως προς το χρόνο παράδοσης όσο και ως προς την τιμή. Για τον επιμερισμό των κινδύνων, αλλά και λόγω της δυσκολίας εξεύρεσης χρηματοδοτικών πόρων τόσο μεγάλου ύψους, συγκροτούνται κοινοπραξίες πολλών εταιρειών.

- **Leveraged leasing (συμμετοχικό)**

Αυτό το είδος επιτρέπει στην εταιρεία leasing να απολαύσει όλα τα φορολογικά πλεονεκτήματα που πηγάζουν από την κυριότητα του εξοπλισμού, παρά το γεγονός ότι συμμετέχει στο κόστος απόκτησης μόνο με ένα ποσοστό. Αυτό επιτυγχάνεται χάρη στη χρηματοδότησή της από χρηματοδοτικό όμιλο, υπέρ και για την εξασφάλιση του οποίου εκχωρούνται όλα τα μισθώματα.

- **Direct leasing (άμεση μίσθωση)**

Στην περίπτωση αυτή, που ονομάζεται και vendors leasing, η εταιρεία leasing είναι θυγατρική του κατασκευαστή ή τουλάχιστον άμεσα συνδεδεμένη και συνεργαζόμενη μαζί της και χρησιμοποιεί το leasing σαν μέσω marketing, προσφέροντας στην πελατεία της μια πρόσθετη δυνατότητα χρηματοδότησης.

- **Servive leasing**

Πρόκειται για την περίπτωση που ο εκμίσθωση συνδυάζεται με παροχή και άλλων υπηρεσιών όπως η συντήρηση, η εκπαίδευση του προσωπικού που πρόκειται να χρησιμοποιήσει τον εξοπλισμό κλπ. Αυτό το είδος συνδυάζεται και με το vendors leasing.

4. Η διαδικασία του leasing

Βήμα 1. Διαπραγμάτευση μεταξύ του ενδιαφερόμενου για τη μίσθωση παραγωγικού εξοπλισμού (υποψήφιος μισθωτής) και του πωλητή (κατασκευαστής αντιπρόσωπος), επιλογή του αντικειμένου και λήψη σχετικής προσφοράς / προτιμολογίου.

Βήμα 2. Υποβολή αίτησης προς την εταιρεία leasing, που συνοδεύεται από το προτιμολόγιο και όλα τα απαιτούμενα στοιχεία (Ισολογισμός κλπ.) για τον έλεγχο της φερεγγυότητας.

Βήμα 3. Έγκριση του αιτήματος και σύναψη της τελικής συμφωνίας για τους όρους της μίσθωσης (διάρκεια, ποσό μισθώματος, διαστήματα καταβολής) – υπογραφή σύμβασης.

Βήμα 4. Παραγγελία του εξοπλισμού από το μισθωτή προς τον πωλητή. Παράδοση. Σχολαστικός έλεγχος του εξοπλισμού από το μισθωτή, για να εξακριβωθεί αν ανταποκρίνεται στις συμφωνηθείσες προδιαγραφές. Σε καταφατική περίπτωση, υπογραφή του πιστοποιητικού αποδοχής εξοπλισμού.

Βήμα 5. Διαβίβαση του παραπάνω πιστοποιητικού στην εταιρεία leasing, ενεργοποίηση της σύμβασης και έναρξη καταβολής μισθωμάτων. Πληρωμή, από την εταιρεία leasing στον πωλητή, της τιμολογιακής αξίας του εξοπλισμού και μεταβίβαση της κυριότητας τούτου στον εκμισθωτή.

Μορφές χρηματοδοτικής μίσθωσης:

- **Χρηματοδοτική μίσθωση κινητού εξοπλισμού**, για αγορά κάθε είδους καινούργιου ή μεταχειρισμένου εξοπλισμού (οχήματα, μηχανήματα, έπιπλα, PC κ.ά.)
- **Χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων** για αγορά επαγγελματικής στέγης ή ιδιόκτητης έδρας για την επιχείρησή σας ή τη δραστηριότητά σας.
- **Πώληση και επαναμίσθωση (sale and lease back).**

✓ Factoring

1. Η έννοια και το αντικείμενο του factoring

Factoring είναι η αγορά εκ μέρους του **Factor** (που είναι τράπεζα ή ειδική εταιρεία factoring) της είσπραξης των λογαριασμών μιας επιχείρησης. Η επιχείρηση υποχρεούται να υποβάλει το πρόγραμμα πωλήσεων της στον factor για έγκριση. Ο factor δεν αγοράζει απαιτήσεις προς πελάτες, προς τους οποίους δεν ενέκρινε τις πωλήσεις.

Η παραπάνω, είναι η βασική μορφή του factoring, που μπορεί να περιλαμβάνει επιλογή εκ μέρους της επιχείρησης, μιας δέσμης υπηρεσιών που προσφέρονται από τον factor. Όπως:

- Ø τη λογιστική παρακολούθηση των απαιτήσεων
- Ø την είσπραξη των εκχωρούμενων απαιτήσεων
- Ø τον έλεγχο της φερεγγυότητας των πελατών της επιχείρησης
- Ø την ανάληψη του πιστωτικού κινδύνου
- Ø την παραίτηση του factor από το δικαίωμα αναγωγής (without recourse)

Ø την παροχή συμβουλών marketing και απόδειξη νέων πελατών
Το factoring προσφέρει αρκετά **πλεονεκτήματα στις επιχειρήσεις** που το χρησιμοποιούν:

- Ø ευελιξία στη χρηματοδότηση
- Ø ευκολία λήψης δανείων

Ø κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου

Ø βελτίωση της ρευστότητας και της αποδοτικότητας λόγω εκπτώσεων

Επίσης, σημαντικά είναι και τα **πλεονεκτήματα για τις τράπεζες:**

Ø προσφορά ενός νέου προϊόντος ευέλικτου και δυναμικού

Ø εξυγίανση του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων

Ø αξιοποίηση των πληροφοριών και των εμπειριών πιστωτικής ανάλυσης.

Είναι φανερό ότι το factoring αφορά επαναλαμβανόμενες πωλήσεις

2. Είδη factoring

Ανάλογα με το χρόνο που γίνεται η χρηματοδότηση της επιχείρησης εκ μέρους του factor, διακρίνουμε:

Ø **At maturity factoring.** Η πληρωμή γίνεται την ημερομηνία λήξης της απαίτησης (μείον τις προμήθειες)

Ø **Advanced factoring.** Η πληρωμή γίνεται με την αποστολή των εμπορευμάτων. Όταν δεν υπάρχει δικαίωμα αναγωγής, μοιάζει με την προεξόφληση των συναλλαγματικών.

Ανάλογα με τη χρήση των υπηρεσιών του factoring, διακρίνουμε:

Ø **Recourse factoring (δικαίωμα αναγωγής).** Παρέχει λογιστική παρακολούθηση, χρηματοδότηση αλλά και όχι και πιστωτικά κίνδυνο.

Ø **Bulk factoring (αμυγές χρηματοδοτικό).** Παρέχει μόνο χρηματοδότηση

Ø **Factoring, χωρίς χρηματοδότηση.** Παρέχει λογιστική παρακολούθηση, εισπράξεις, έλεγχο φερεγγυότητας και πιστωτική κάλυψη

Ø **Undisclosed factoring (εμπιστευτικό).** Παρέχει κάλυψη πιστωτικού κινδύνου, με τον όρο της μη αναγγελίας της εκχώρησης στους πελάτες.

Όταν ένα μέρος των συμβαλλομένων μερών βρίσκεται σε άλλη χώρα, τότε μιλούμε για **εξαγωγικό factoring**, που και αυτό με τη σειρά του, λαμβάνει διάφορες μορφές, όπως:

- **Two factor systems.** Πρόκειται για τη συνεργασία ενός import factor, που καλύπτει, τελικά, και τον πιστωτικό κίνδυνο (και) μέσω εγγυήσεων προς τον export factor, που είναι ο χρηματοδότης της διαδικασίας

- **Direct export factoring.** Όταν υπάρχει δυνατότητα ασφάλισης των εξαγωγών σε (συνήθως κρατικό) Ορφανισμό, όπως ο Ο. Α. Ε. Π. (Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων)

- **Direct import factoring.** Συνεργασία με πολλούς factors της χώρας εισαγωγής, όταν εκεί δεν προσφέρεται export factoring

- **Back to Back factoring.** Συνδυασμός two factors systems και του απλού factoring εσωτερικού.

3. Η εφαρμογή του factoring

Ενώ χρονολογικά η εμφάνιση του factoring αρχίζει από την Αγγλία τον 19^ο αιώνα, ο θεσμός αναπτύχθηκε στις ΗΠΑ μετά το 1963, όταν θεωρήθηκε, επίσημα πλέον, μια τραπεζική υπηρεσία / προϊόν.

Στις ΗΠΑ οι κλάδοι που χρηματοδοτούν κυρίως το factoring είναι η υφαντουργία, οι κατασκευαστές επίπλων, ειδών υποδηματοποιίας και χαλιών- μοκέτες. Αντίθετα, στην Ευρώπη, όπου ο θεσμός αναπτύχθηκε κυρίως μετά το 1980, το factoring χρησιμοποιείται σε όλους τους επιχειρηματικούς κλάδους. Οι ρυθμοί ανάπτυξης του στην Ευρώπη είναι πολύ υψηλοί, (η αύξηση του ετησίου κύκλου εργασιών ξεπερνά το 50%) και σε απόλυτες τιμές, τα τελευταία χρόνια, φθάνουν τα επίπεδα των ΗΠΑ.

Τη μεγαλύτερη ανάπτυξη παρουσιάζει η Ιταλία και αυτό οφείλεται στη δημιουργία θυγατρικών εταιρειών εκ μέρους των μεγάλων βιομηχανικών συγκροτημάτων, όπως η Fiat, Pirelli, Olivetti κλπ.

Συνήθως, οι εταιρείες factoring συνεργάζονται με παρόμοιες εταιρείες που εδρεύουν σε διαφορετικές χώρες, για την εξυπηρέτηση της εξαγωγικής διάστασης, και σχηματίζουν αλυσίδες, οι κυριότερες των οποίων οι εξής:

- **Heller group.** Θυγατρική της Fuji Bank, με έδρα το Σικάγο και δραστηριότητα σε όλο τον κόσμο, μέσω θυγατρικών ή ανεξαρτήτων πιστωτικών ιδρυμάτων και τραπεζών.

Ø Factor Chain International. Είναι αλυσίδα 65 ανεξάρτητων εταιρειών, που λειτουργούν σε διάφορες χώρες. Η συνεργασία συνίσταται στην ανταλλαγή πληροφοριών, την ανάπτυξη κοινής μεθοδολογίας ακόμη και την ίδρυση νέων εταιρειών.

Ø International Factoring. Αλυσίδα, όπως και η προηγούμενη

Ø Credit Factoring International. Αγγλική εταιρεία, θυγατρική της National Westminster Bank, που συνδέεται με τη γαλλική Credit Lyonnais και την ιταλική Credito Italiano.

Στη χώρα μας, αν και έχουν γίνει βήματα από ορισμένες τράπεζες και από έναν αντιπρόσωπο της Heller, δεν μπορούν ακόμη να μιλούμε για ανάπτυξη του factoring. Εκτός, των άλλων, υπάρχουν και τρεις αντικειμενικοί λόγοι που εμποδίζουν την ευρύτερη εφαρμογή του:

- Το **θεσμικό πλαίσιο** είναι ανεπαρκές, παρά την προσπάθεια που καταβάλλεται από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών.
- Το **μέγεθος της αγοράς** και των επιχειρήσεων είναι μικρό. Οι ειδικοί του factoring, υπολογίζουν ότι για να είναι συμφέρουσα μια συνεργασία, τόσο για το factor όσο και για την επιχείρηση, θα πρέπει η τελευταία να έχει μέσο όρο ετησίων πωλήσεων άνω των 500 εκατομμυρίων δραχμών.
- Η **φερεγγυότητα** των ελληνικών επιχειρήσεων δεν είναι ιδιαίτερα υψηλή, όρος που είναι σημαντικός για της ανάπτυξη συνεργασιών.

Εγχώριο factoring

Με τη χρήση των υπηρεσιών factoring έχετε τη δυνατότητα:

- **να βελτιώσετε τη ρευστότητά σας.** Με την εκχώρηση του τιμολογίου, παίρνετε άμεσα προκαταβολές σε ποσοστό περίπου 85% και έτσι εξασφαλίζετε την αναγκαία ρευστότητα για την περαιτέρω ανάπτυξη του κύκλου εργασιών σας.
- **να απλοποιήσετε τις διαχειριστικές και λογιστικές σας λειτουργίες.** Οι λογαριασμοί των χρεωστών σας

παρακολουθούνται από την Εθνική Τράπεζα μηχανογραφικά και σας παρέχονται καταστάσεις λογαριασμών και γενικά όλα τα αναγκαία για την πλήρη ενημέρωσή σας στοιχεία. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνετε οικονομίες κλίμακας και εξοικονόμηση κόστους και χρόνου.

- **να αφοσιωθείτε στην ανάπτυξη του παραγωγικού εμπορικού τομέα της δραστηριότητάς σας.**
- **να αντιμετωπίσετε τους κινδύνους αφερεγγυότητας των πελατών σας.** Σε περίπτωση μη πληρωμής από τον πελάτη σας και εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, σας παρέχουμε πλήρη κάλυψη.

Εξαγωγικό factoring

Με τη χρήση των υπηρεσιών του εξαγωγικού factoring εξασφαλίζετε:

- **πληρωμές σε μετρητά.** Με την εκχώρηση του τιμολογίου, παίρνετε άμεσα προκαταβολές και έτσι εξασφαλίζετε την αναγκαία ρευστότητα για την περαιτέρω ανάπτυξη του κύκλου εργασιών σας.
- **ασφαλιστική κάλυψη πιστώσεων.** Σε περίπτωση μη πληρωμής σας από τον πελάτη σας, σας προσφέρουμε 100% κάλυψη της πίστωσης. Ως μέλος της FCI (FACTORS CHAIN INTERNATIONAL), του μεγαλύτερου διεθνούς οργανισμού Factoring, η Εθνική Τράπεζα έχει δυνατότητα άμεσης πρόσβασης σε εκτεταμένο δίκτυο πληροφοριών για όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ξένες αγορές και επίλυσης κάθε είδους συναλλακτικών προβλημάτων με τους πελάτες σας.
- **διαχείριση καθολικού πωλήσεων.** Η διαχείριση των λογαριασμών πελατών γίνεται μέσω εξειδικευμένου ηλεκτρονικού συστήματος επεξεργασίας δεδομένων, προγραμματισμένου να λειτουργεί σε οποιοδήποτε νόμισμα.
- **λιγότερη ευθύνη και χαμηλότερο κόστος.** Με την ανάληψη από μέρους μας της ευθύνης διαχείρισης, λογιστικής παρακολούθησης και είσπραξης των τιμολογίων σας, σας απαλλάσσουμε από κάθε σχετική ενέργεια και δαπάνη.
- **υψηλότερη ρευστότητα και εξάλειψη κινδύνων.** Συναλλαγή με πελάτες εξωτερικού μέσω των υπηρεσιών factoring, σημαίνει ευχέρεια παροχής από μέρους σας υψηλότερων πιστώσεων προς αυτούς, απ' ό,τι στους πελάτες της εγχώριας αγοράς, και κατ' ακολουθία ασφαλή διεύρυνση των πωλήσεών σας. Η άμεση και σε

βάθος γνώση του περιβάλλοντος της ξένης αγοράς, καθώς και η δυνατότητα συναλλαγής των επιχειρηματιών στη δική τους γλώσσα και σύμφωνα με τις τοπικές εμπορικές συνήθειες και πρακτικές, απομακρύνει όλους τους κινδύνους παρερμηνειών, καθυστερήσεων και δυσκολιών, επιτρέποντας τη συντομότερη είσπραξη και τη διασφάλιση υψηλότερης ρευστότητας.

▼ Ανοικτό Επαγγελματικό Πλάνο

Όροι και προϋποθέσεις

Σκοπός:

Κάλυψη αναγκών σε Κεφάλαιο Κίνησης και δαπανών εξοπλισμού μικρού κόστους.

Ποσό:

Από €6.000 μέχρι και το 100% των αναγκών χρηματοδότησης της επιχείρησής σας, ανάλογα με τα οικονομικά της στοιχεία.

Διάρκεια:

Μέχρι και 4 χρόνια, με δυνατότητα ανανέωσης.

Τρόπος Εξόφλησης:

Το κεφάλαιο του δανείου μπορείτε να το εξοφλείτε όποτε θέλετε, ανάλογα με τις οικονομικές σας δυνατότητες. Οι τόκοι θα πρέπει να εξοφλούνται κάθε μήνα, με ελάχιστο ποσό καταβολής €50.

Πρόσθετες παροχές

- Δωρεάν απόκτηση **καρνέ επιταγών**.
- Πίστωση τόκων, όταν ο λογαριασμός του δανείου έχει πιστωτικό υπόλοιπο.
- Δωρεάν χορήγηση της κάρτας **Ethnocash**, για να εξυπηρετήστε από τα ATMs του Εθνοδικτύου και του διατραπεζικού δικτύου ΔΙΑΣ, άνετα και γρήγορα, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.
- Δυνατότητα κίνησης του λογαριασμού σας μέσω του συστήματος **Internet Banking**.

Βασικά δικαιολογητικά

- Αίτηση
- Νομιμοποιητικά έγγραφα της επιχείρησης
- **Για βιβλία Β΄ κατηγορίας:** εκκαθαριστικό, Ε1, Ε3, Ε9, περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ προηγούμενου και τρέχοντος έτους (όπου προβλέπεται)
Για βιβλία Γ΄ κατηγορίας: πέρα από τα παραπάνω δικαιολογητικά και ισολογισμοί 3 τελευταίων ετών, πρόσφατο ισοζύγιο και ισοζύγιο του αντίστοιχου περυσινού μήνα.

Επιτόκια

Κυμαινόμενο 6,10%, πλέον περιθωρίου και εισφοράς του Ν. 128/75, που σήμερα ανέρχεται σε 0,6%.

✓ Μεσομακροπρόθεσμο δάνειο Παγίων Εγκαταστάσεων για επαγγελματίες και επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μέχρι €2.500.000

Γενική περιγραφή

Μια μορφή εφάπαξ χρηματοδότησης, με δυνατότητα ολικής ή τμηματικών εκταμιεύσεων.

Όροι και προϋποθέσεις

Σκοπός:

Ενδεικτικά:

- επισκευή / συντήρηση επαγγελματικής στέγης
- αγορά εξοπλισμού γραφείων ή εργαστηρίων

Ποσό:

Από €10.000 μέχρι και το σύνολο των δαπανών. Εφόσον πρόκειται για δάνειο μέχρι €30.000, δε θα είναι υποχρεωτική η προσκόμιση αντίστοιχων δικαιολογητικών.

Διάρκεια:

Μέχρι 8 χρόνια.

Περίοδος χάριτος:

Μέχρι 1 έτος, με κεφαλαιοποίηση ή μη των τόκων ενός εξαμήνου, κατ' επιλογή σας.

Τρόπος Εξόφλησης:

Με μηνιαίες χρεολυτικές ή τοκοχρεολυτικές δόσεις. Κατ' επιλογή σας και με βάση τις ειδικότερες ανάγκες σας, είναι δυνατή η συνομολόγηση τριμηνιαίων το πολύ δόσεων, ίσων ή μη μεταξύ τους.

Βασικά δικαιολογητικά

1. αίτηση
 2. νομιμοποιητικά έγγραφα της επιχείρησης
 3. για βιβλία Β' κατηγορίας:
 - εκκαθαριστικό
 - Ε1, Ε3, Ε9
 - περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. προηγούμενου και τρέχοντος έτους (όπου προβλέπεται)
- για βιβλία Γ' κατηγορίας:
επιπλέον:
- ισολογισμοί 3 τελευταίων ετών
 - πρόσφατο ισοζύγιο και ισοζύγιο του αντίστοιχου περσινού μήνα

Επιτόκια

Παρέχεται δυνατότητα να επιλέξετε μεταξύ:

- του **βασικού επιτοκίου για Χρηματοδοτήσεις Κεφαλαίου Κίνησης** (κυμαινόμενου), που σήμερα διαμορφώνεται στα επίπεδα του **6,10%** , προσαυξανόμενου με το περιθώριο και την εισφορά του Ν. 128/75, που σήμερα ανέρχεται σε 0,6%.
- **σταθερού επιτοκίου για Χρηματοδοτήσεις Κεφαλαίου Κίνησης για τρία (3) χρόνια**, που σήμερα διαμορφώνεται στα επίπεδα του **6,20%**, προσαυξανόμενου με το περιθώριο και την εισφορά του Ν. 128/75, που σήμερα ανέρχεται σε 0,6%. Για την υπόλοιπη διάρκεια του δανείου (μετά το πέρας της τριετίας), ισχύει το **βασικό επιτόκιο για Χρηματοδοτήσεις Κεφαλαίου Κίνησης** (σήμερα 6,10%, πλέον περιθωρίου και εισφοράς 0,6% του Ν. 128/75).

✓ Παροχή εγγυήσεων

Έκδοση εγγυητικών επιστολών και Ενέγγυων Πιστώσεων

Γενική Περιγραφή

- Έκδοση εγγυητικών επιστολών για συμμετοχή σε διαγωνισμούς, καλή εκτέλεση συμβάσεων, πληρωμή υποχρεώσεων κλπ.
- Έκδοση Ενέγγυων Πιστώσεων, για τη διευκόλυνση των εισαγωγών

✓ Δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου για κτιριακές εγκαταστάσεις

- Διάρκεια δανείων μέχρι 10 χρόνια
- Δυνατότητα χρήσης περιόδου χάριτος
- Εξόφληση κεφαλαίου με εξάμηνες ή ετήσιες δόσεις
- Επιτόκιο κυμαινόμενο, που προσδιορίζεται από το Βασικό Επιτόκιο Παγίων και εξοπλισμού
- Παροχή εξασφάλισης με εγγραφή προσημείωσης επί του χρηματοδοτούμενου ή άλλου ακινήτου

✓ Δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου για εξοπλισμό

Χαρακτηριστικά

- Διάρκεια δανείου μέχρι 8 χρόνια
- Δυνατότητα χρήσης περιόδου χάριτος
- Εξόφληση κεφαλαίου με εξάμηνες ή ετήσιες δόσεις
- Επιτόκιο κυμαινόμενο, που προσδιορίζεται από το Βασικό Επιτόκιο Παγίων και εξοπλισμού

✓ Δάνεια σε συνάλλαγμα

Χαρακτηριστικά

- Συνδυασμός του νομίματος δανεισμού με τους συναλλαγματικούς κινδύνους που αντιμετωπίζει η επιχείρηση από τη διεθνοποίηση των δραστηριοτήτων της (εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών, άμεσες επενδύσεις μεταφοράς κέντρου δραστηριότητας σε άλλες χώρες κλπ)
- Δυνατότητα αντασφάλισης έναντι των συναλλαγματικών κινδύνων, με προαγορά συναλλάγματος (option, forward)
- Επιτόκιο βασισμένο στο Επιτόκιο της Διατραπεζικής Αγοράς Λονδίνου (LIBOR), πλέον περιθωρίου, που αντιπροσωπεύει την κάλυψη των πιστωτικών και άλλων κινδύνων
- Ελάχιστο ποσό το ισόποσο των €15.000, χωρίς μέγιστο όριο
- Επιτόκιο διάρκειας 1, 2 εβδομάδων ή 1 έως 12 μηνών
- Επιτόκιο διάρκειας 1 ημέρας (overnight) για χρηματοδοτήσεις σε USD

✓ Χρηματοδοτήσεις για την αντικατάσταση Δημοσίας Χρήσεως Τουριστικών Λεωφορείων (για ελεύθερους επαγγελματίες και επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μέχρι €2.500.000)

Όροι και προϋποθέσεις

Σκοπός:

Αγορά καινούργιου Δημοσίας Χρήσεως Τουριστικού Λεωφορείου για την αντικατάσταση, με πράξη οριστικής διαγραφής, υφισταμένου.

Ποσό:

Μέχρι και το 100% της καθαρής αξίας του τιμολογίου αγοράς του καινούργιου λεωφορείου **μείον** την επιδότηση.

Διάρκεια:

Μέχρι 8 χρόνια.

Επιπλέον παρέχεται η δυνατότητα μερικής ή ολικής αποπληρωμής χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση.

Τρόπος Εξόφλησης:

Με τριμηνιαίες χρεολυτικές δόσεις και καταβολή των τόκων ανά εξάμηνο.

Διαχειριστικά έξοδα:

Τα έξοδα του δανείου είναι **εφάπαξ €500**.

Βασικά δικαιολογητικά

1. αίτηση
2. νομιμοποιητικά έγγραφα της επιχείρησης
3. για βιβλία Β' κατηγορίας:
 - εκκαθαριστικό
 - Ε1, Ε3, Ε9
 - περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. προηγούμενου και τρέχοντος έτους (όπου προβλέπεται)
- για βιβλία Γ' κατηγορίας:
 - επιπλέον:
 - ισολογισμοί 3 τελευταίων ετών
 - πρόσφατο ισοζύγιο και ισοζύγιο του αντίστοιχου περσινού μήνα
4. άδεια κυκλοφορίας του προς αντικατάσταση Δ.Χ.Τ.Λ.
5. προτιμολόγιο ή τιμολόγιο επί πιστώσει του καινούργιου λεωφορείου
6. αντίγραφο του σήματος λειτουργίας της τουριστικής επιχείρησης

Επιτόκια

Παρέχεται η δυνατότητα να επιλέξετε μεταξύ:

- του «σταθερού για τρία (3) χρόνια επιτοκίου χορηγήσεων για πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό» που σήμερα διαμορφώνεται στα επίπεδα του **6,20%**.

Μετά το πέρας της πρώτης τριετίας έχετε τη δυνατότητα να επιλέξετε είτε «το βασικό κυμαινόμενο επιτόκιο χορηγήσεων για πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό» (σήμερα 6,10%) είτε «το σταθερό για 3 χρόνια επιτόκιο χορηγήσεων για πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό» (εφόσον το δάνειο έχει διάρκεια ίση ή μεγαλύτερη των έξι ετών).

ή

- επιτοκίου από τον πίνακα **Dealing Room** της Τράπεζας, τρίμηνης διάρκειας.

Τα παραπάνω επιτόκια προσαυξάνονται με περιθώριο και εισφορά του Ν. 128/75.

✓ Δάνειο για την ανέγερση /αποπεράτωση οικοδομής με το σύστημα της αντιπαροχής

Όροι και προϋποθέσεις

Σκοπός:

Δάνειο για την ανέγερση ή την αποπεράτωση οικοδομής με το σύστημα της αντιπαροχής

Ποσό:

Μέχρι το 60% του κόστους που έχει εκτιμηθεί για την ανέγερση /αποπεράτωση της οικοδομής, με ελάχιστο ποσό €100.000 και μέγιστο € 1.000.000.-

Διάρκεια:

Μέχρι 3 χρόνια, με δυνατότητα περιόδου χάριτος μέχρι 18 μήνες.

Τρόπος εξόφλησης:

Με τριμηνιαίες χρεολυτικές δόσεις και καταβολή των τόκων ανά εξάμηνο.

Επιπλέον, παρέχεται δυνατότητα πρόωρης μερικής ή ολικής αποπληρωμής χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση.

Διαχειριστικά έξοδα:

Τα έξοδα του δανείου είναι **εφόπαξ** €800.

Πρόσθετες παροχές:

- δυνατότητα χρηματοδότησης για την κάλυψη και άλλων επιχειρηματικών σας αναγκών, μέσω του «**Ανοικτού Επαγγελματικού Πλάνου**» με ιδιαίτερα προνομιακό επιτόκιο,
- έκδοση πιστωτικής κάρτας MasterCard, Visa ή Gold MasterCard χωρίς συνδρομή για το πρώτο έτος,
- έκδοση πιστωτικής κάρτας MasterCard, Visa ή Gold MasterCard στον δανειολήπτη ή στους φορείς της επιχείρησης (εάν πρόκειται για εταιρεία), χωρίς συνδρομή για το πρώτο έτος
- χορήγηση στεγαστικών δανείων στους αγοραστές των κατασκευαζόμενων διαμερισμάτων /καταστημάτων κ.τ.λ., με ελκυστικά επιτόκια.

Βασικά δικαιολογητικά

1. αίτηση
2. νομιμοποιητικά έγγραφα της επιχείρησης (μόνο για νομικά πρόσωπα)
3. για βιβλία Β' κατηγορίας:
 - εκκαθαριστικό
 - Ε1, Ε3, Ε9
 - περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. προηγούμενου και τρέχοντος έτους (όπου προβλέπεται)για βιβλία Γ' κατηγορίας:
επιπλέον:
 - ισολογισμοί 3 τελευταίων ετών
 - πρόσφατο ισοζύγιο και ισοζύγιο του αντίστοιχου περσινού μήνα
4. Προϋπολογισμός έργου

5. Συμβόλαιο ακινήτου

Επιτόκια

- **κυμαινόμενο** (σήμερα 6,10%) ή **σταθερό** (σήμερα 6,20%) για 3 χρόνια
- **από τον πίνακα Dealing Room** της Τράπεζας, τρίμηνης διάρκειας, για ποσό δανείου €300.000 και άνω.
- Τα παραπάνω επιτόκια προσαυξάνονται με περιθώριο και εισφορά του Ν. 128/75

✓ Δάνειο για την αγορά οικοπέδου και την ανέγερση επ' αυτού οικοδομής

Όροι και προϋποθέσεις

Σκοπός:

Δάνειο για την αγορά οικοπέδου και την ανέγερση επ' αυτού οικοδομής

Ποσό:

Μέχρι το 75% του κόστους που έχει εκτιμηθεί για την αγορά του οικοπέδου και την ανέγερση της οικοδομής, με ελάχιστο ποσό €100.000 και μέγιστο €1.000.000.-

Διάρκεια:

Μέχρι 3 χρόνια, με δυνατότητα περιόδου χάριτος μέχρι 18 μήνες.

Τρόπος εξόφλησης:

Με τριμηνιαίες χρεολυτικές δόσεις και καταβολή των τόκων ανά εξάμηνο.

Επιπλέον, παρέχεται δυνατότητα πρόωρης μερικής ή ολικής αποπληρωμής χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση.

Διαχειριστικά έξοδα:

Τα έξοδα του δανείου είναι **εφάπαξ** €800.

Πρόσθετες παροχές:

- δυνατότητα χρηματοδότησης για την κάλυψη και άλλων επιχειρηματικών σας αναγκών, μέσω του «**Ανοικτού Επαγγελματικού Πλάνου**» με ιδιαίτερα προνομιακό επιτόκιο,
- έκδοση πιστωτικής κάρτας MasterCard, Visa ή Gold MasterCard χωρίς συνδρομή για το πρώτο έτος,
- έκδοση πιστωτικής κάρτας MasterCard, Visa ή Gold MasterCard στον δανειολήπτη ή στους φορείς της επιχείρησης (εάν πρόκειται για εταιρεία), χωρίς συνδρομή για το πρώτο έτος
- χορήγηση στεγαστικών δανείων στους αγοραστές των κατασκευαζόμενων διαμερισμάτων /καταστημάτων κ.τ.λ., με ελκυστικά επιτόκια.

Βασικά δικαιολογητικά

1. αίτηση
2. νομιμοποιητικά έγγραφα της επιχείρησης (μόνο για νομικά πρόσωπα)
3. για βιβλία Β' κατηγορίας:
 - εκκαθαριστικό
 - Ε1, Ε3, Ε9
 - περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. προηγούμενου και τρέχοντος έτους (όπου προβλέπεται)

για βιβλία Γ' κατηγορίας:
επιπλέον:

 - ισολογισμοί 3 τελευταίων ετών
 - πρόσφατο ισοζύγιο και ισοζύγιο του αντίστοιχου περσινού μήνα
4. Προϋπολογισμός έργου
5. Συμβόλαιο ακινήτου

Επιτόκια

- **κυμαινόμενο** (σήμερα 6,10%) ή **σταθερό** (σήμερα 6,20%) για 3 χρόνια
- **από τον πίνακα Dealing Room** της Τράπεζας, τρίμηνης διάρκειας, για ποσό δανείου €300.000 και άνω.
- Τα παραπάνω επιτόκια προσαυξάνονται με περιθώριο και εισφορά του Ν. 128/75

✓ Δάνειο για την ανέγερση /αποπεράτωση οικοδομής σε υφιστάμενο οικόπεδο του δανειολήπτη

Όροι και προϋποθέσεις

Σκοπός:

Δάνειο για την ανέγερση ή την αποπεράτωση οικοδομής σε ιδιόκτητο οικόπεδο του δανειολήπτη /τριας εταιρείας.

Ποσό:

Μέχρι το 90% του κόστους που έχει εκτιμηθεί για την ανέγερση /αποπεράτωση της οικοδομής, με ελάχιστο ποσό €100.000 και μέγιστο € 1.000.000.-

Διάρκεια:

Μέχρι 3 χρόνια, με δυνατότητα περιόδου χάριτος έως 18 μήνες.

Τρόπος εξόφλησης:

Με τριμηνιαίες χρεολυτικές δόσεις και καταβολή των τόκων ανά εξάμηνο.

Επιπλέον, παρέχεται δυνατότητα πρόωρης μερικής ή ολικής αποπληρωμής χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση.

Διαχειριστικά έξοδα:

Τα έξοδα του δανείου είναι **εφάπαξ** €800.

Πρόσθετες παροχές:

- δυνατότητα χρηματοδότησης για την κάλυψη και άλλων επιχειρηματικών σας αναγκών, μέσω του «**Ανοικτού Επαγγελματικού Πλάνου**» με ιδιαίτερα προνομιακό επιτόκιο.
- έκδοση πιστωτικής κάρτας MasterCard, Visa ή Gold MasterCard στον δανειολήπτη ή στους φορείς της επιχείρησης (εάν πρόκειται για εταιρεία), χωρίς συνδρομή για το πρώτο έτος,
- έκδοση πιστωτικών καρτών και στα μέλη της οικογένειας του δανειολήπτη – φορέων της επιχείρησης, με δωρεάν συνδρομή για όσο χρόνο διαρκεί η κάρτα του κύριου μέλους,
- χορήγηση στεγαστικών δανείων στους αγοραστές των κατασκευαζόμενων διαμερισμάτων /καταστημάτων κ.τ.λ., με ελκυστικά επιτόκια.

✓ Εθνοαναπτυξιακό

Γενική περιγραφή

Εναλλακτική μορφή δανείου για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό.

Χαρακτηριστικά

- Χρηματοδότηση της σχετικής δαπάνης σε ποσοστό μέχρι 80%
- Ελάχιστο ποσό δανείου €300.000
- Διάρκεια δανείου από 3 έως 10 χρόνια
- Δυνατότητα χρήσης περιόδου χάριτος μέχρι 2 χρόνια
- Εξόφληση κεφαλαίου με τρίμηνες ή εξάμηνες δόσεις
- Δυνατότητα κεφαλαιοποίησης των τόκων της περιόδου χάριτος

Επιτόκιο σταθερό κατά τα 3, 5 ή 7 πρώτα χρόνια

3.3 Χρησιμότητα Χρηματοδοτήσεων

Οι τραπεζικές χρηματοδοτήσεις εξυπηρετούν και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, τόσο τις τράπεζες που χορηγούν τα δάνεια ή τις πιστώσεις, όσο και τους οφειλέτες ή πιστούχους που μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

3.3.1 Οφέλη επιχειρήσεων

Τα οφέλη των πιστούχων ή οφειλετών, δηλαδή των προσώπων που λαμβάνουν τις χρηματοδοτήσεις είναι πολλά και ποικίλα.

Τα οφέλη των νομικών προσώπων, δηλαδή επιχειρήσεων και οργανισμών, είναι η άντληση μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων για την καλή λειτουργία τους.

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε πάγια και μόνιμα κυκλοφορούντα ενεργητικά, ενώ τα βραχυπρόθεσμα δάνεια χρησιμοποιούνται κυρίως για την κάλυψη των αναγκών τους σε κεφάλαια κίνησης.

3.3.2 Οφέλη τραπεζών

Οι τράπεζες λειτουργούν με τον ίδιο τρόπο που λειτουργεί μία εμπορική επιχείρηση.

Προμηθεύονται το χρήμα με επιτόκια σε τιμές χονδρικής από τους καταθέτες τους (εμπορική αγορά) ή από άλλες τράπεζες (διατραπεζική αγορά), και στη συνέχεια το δανείζουν με υψηλότερα επιτόκια στις επιχειρήσεις, που το έχουν ανάγκη.

Η διαφορά μεταξύ των επιτοκίων κατάθεσης και χορήγησης ισούται με το μικτό κέρδος των τραπεζών, από όπου αφαιρείται το λειτουργικό κόστος των υπηρεσιών τους, οι αποσβέσεις των παγίων τους, οι προβλέψεις για επισφαλείς χορηγήσεις και τέλος οι φόροι. Στο τέλος προκύπτει το καθαρό κέρδος των τραπεζών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1. Management M.M.E Longenecker Moore Petty**
- 2. Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων Γ. Δασκάλου**
- 3. Χρήμα – Πίστη – Τράπεζες Π. Κιόχου**
- 4. Σύγχρονα Προϊόντα Χρηματοδότηση Γ. Λαζαρίδης**
- 5. Η ανάπτυξη της Άμεσης Χρηματοδότησης στην Ελλάδα
Γ. Ι. Παπαϊωάννου**
- 6. Αρχές Χρηματοδότησης Επιχειρήσεων (Χουλιάρας)**
- 7. Χρήμα Και Διεθνές Τραπεζικό Σύστημα Κ. Π.
Στεριώτης**
- 8. internet.www.nbg.gr**